

Analýza možností financování neziskové organizace AIESEC Zlín

Martina Johnová

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina JOHNOVÁ**
Osobní číslo: **M07914**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Analýza možností financování neziskové organizace AIESEC Zlín**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Provedte rešerši literárních zdrojů z oblasti neziskových organizací a možností jejich financování.

II. Praktická část

- Provedte analýzu organizace AIESEC Zlín a jejího současného stavu financí.
- Provedte analýzu možností financování neziskové organizace AIESEC Zlín.
- Vyhodnoťte výsledky analýz a navrhněte doporučení a možnosti zlepšení financování neziskové organizace AIESEC Zlín.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- [1] BOUKAL, P. et al. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2007. 110 s. ISBN 978-80-245-1293-8.
[2] FRIČ, P., GOULLI, R. *Neziskový sektor v České republice*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. 203 s. ISBN 80-86432-04-1.
[3] HYÁNEK, V. *Ekonomika neziskových organizací*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. 107 s. ISBN 80-210-3501-3.
[4] REKTORŮK, J. et al. *Organizace neziskového sektoru : základy ekonomiky, teorie a řízení*. 1. vyd. Praha: EKOPRESS, 2001. 177 s. ISBN 80-86119-41-6.
[5] RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace*. 10. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, 1999. 247 s. ISBN 80-7263-012-1.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lucie Sára Závodná**
Ústav podnikové ekonomiky
Datum zadání bakalářské práce: **6. dubna 2010**
Termín odevzdání bakalářské práce: **21. května 2010**

Ve Zlíně dne 6. dubna 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Ing. Jiří Polách, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA

BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce analyzuje současný stav financí v neziskové organizaci (NO) AIESEC Zlín a ukazuje možnosti jejího financování. V teoretické části je od základu rozčleněno národní hospodářství, ze kterého neziskový sektor vychází. Ten je podrobněji vysvětlen v dalších kapitolách teoretické části.

Část praktická se zaměřuje na představení samotné organizace AIESEC a její činnosti. Analyzuje minulý a současný stav financí a možnosti externího i interního financování činnosti organizace. Z uvedených analýz jsou vyvozené návrhy a doporučení na zlepšení financování AIESEC Zlín.

Klíčová slova: možnosti financování, finance, nezisková organizace, AIESEC, fundraising,

ABSTRACT

This thesis analyzes the current state of finances in a non-profit organization AIESEC Zlin and shows the possibilities of its financing. The theoretical part divided the national economy, which the non-profit sector is based on. This sector is explained in further details in the subsequent chapters.

The practical part introduces an organization AIESEC and its activities. It analyzes past and current state of finances and the possibilities of external and internal financing of its activities. The proposals and recommendations how to improve the financing of AIESEC Zlin are drawn from these analysis.

Keywords: Possibilities in Financing, Finance, Non-profit Organization, AIESEC, Fundraising,

Ráda bych na tomto místě poděkovala vedoucí své bakalářské práce Ing. Lucii Sáře Závodné za její cenné rady, odborná doporučení, ochotu a péči, kterou mi během zpracovávání práce poskytovala. Dále bych chtěla poděkovat kolektivu AIESEC Zlín za jejich pomoc a podporu, kterou mi věnovali během celého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

OBSAH	7
ÚVOD.....	10
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ.....	12
1.1 ČLENĚNÍ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ PODLE PRINCIPU FINANCOVÁNÍ	12
1.1.1 ZISKOVÝ (TRŽNÍ) SEKTOR	12
1.1.2 NEZISKOVÝ (NETRŽNÍ) SEKTOR	12
1.2 ČLENĚNÍ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ PODLE PESTOFFA.....	13
2 ČLENĚNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ (NO).....	15
2.1 ČLENĚNÍ NO PODLE PRÁVNÍ FORMY	15
2.2 ČLENĚNÍ NO PODLE ZAKLADATELE	16
2.3 ČLENĚNÍ NO PODLE KRITÉRIA GLOBÁLNÍHO CHARAKTERU POSLÁNÍ	16
2.3.1 ORGANIZACE VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ (PUBLIC BENEFIT ORGANIZATIONS).....	16
2.3.2 ORGANIZACE VZÁJEMNĚ PROSPĚŠNÉ (MUTUAL BENEFIT ORGANIZATIONS)	16
2.4 ČLENĚNÍ NO PODLE FORMY FINANCOVÁNÍ.....	16
2.5 ČLENĚNÍ NO PODLE TYPU PŘEVLÁDAJÍCÍ ČINNOSTI.....	17
2.5.1 SERVISNÍ	17
2.5.2 ADVOKAČNÍ	17
2.6 REGIONÁLNÍ ČLENĚNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	17
2.7 ČLENĚNÍ NO PODLE PŘEDMĚTU JEJICH ČINNOSTI.....	18
3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE.....	19
3.1 FINANCE Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ	19
3.1.1 STÁTNÍ DOTACE.....	19
3.1.2 FINANCE Z EVROPSKÉ UNIE	20
3.2 FINANCE Z NEVEŘEJNÝCH (SOUKROMÝCH) ZDROJŮ.....	24
3.2.1 INDIVIDUÁLNÍ A FIREMNÍ DÁRCOVSTVÍ.....	24
3.2.2 ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY	24
3.2.3 PŘÍJMY Z VLASTNÍ ČINNOSTI.....	25
3.3 DALŠÍ MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ.....	26

3.3.1	PŘÍJMY DOSAŽENÉ Z LOTERIÍ A HER.....	27
3.3.2	DAŇOVÉ A POPLATKOVÉ ZVÝHODNĚNÍ.....	27
4	FUNDRAISING.....	28
4.1	STÁTNÍ INSTITUCE A SAMOSPRÁVA.....	28
4.2	NADACE A NADAČNÍ FONDY.....	29
4.3	PODNIKY A PODNIKATELÉ.....	29
4.4	INDIVIDUÁLNÍ DÁRCI.....	30
5	SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI.....	31
	PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
6	AIESEC.....	33
6.1	HISTORIE AIESEC.....	33
6.2	AIESEC ČESKÁ REPUBLIKA.....	34
6.3	PRODUKTY AIESEC.....	34
6.3.1	AIESEC EXPERIENCE.....	35
6.3.2	VÝMĚNNÉ PROGRAMY – EXCHANGE (INTRNATIONAL INTERSHIP).....	36
6.3.3	PRODUKTY PRO ROZVOJ TALENTŮ (TALENT DEVELOPMENT PRODUCT).....	37
6.3.4	PERSONÁLNÍ PRODUKTY (EMPLOYER BRANDING PRODUCT).....	37
7	SOUČASNÝ STAV FINANČÍ AIESEC ZLÍN.....	39
7.1	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU FINANČÍ.....	39
7.1.1	ANALÝZA NÁKLADŮ – OSTATNÍCH SLUŽEB.....	41
7.1.2	ANALÝZA VÝNOSŮ – TRŽBY Z PRODEJE SLUŽEB.....	43
7.2	SWOT ANALÝZA FINANCOVÁNÍ AIESEC ZLÍN.....	46
8	MOŽNOSTI ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ AIESEC ZLÍN.....	48
8.1	NADACE JANA PIVEČKY.....	48
8.2	NADACE DĚTI-KULTURA-SPORT.....	49
8.3	NADACE TOMÁŠE BATI.....	49
8.4	NADACE SOPHIA.....	49
8.5	AIESEC NÁRODNÍ FONDY.....	50
8.6	VISEGRÁDSKÝ FOND.....	50
8.7	ZLÍNSKÝ KRAJ, MĚSTO ZLÍN.....	50
8.8	MLÁDEŽ V AKCI.....	51
8.9	NÁRODNÍ NADACE – VODAFONE, O2, T-MOBILE, ČEZ, E.ON.....	51
8.10	FIREMNÍ FUNDRAISING.....	52
9	ANALÝZA MOŽNOSTÍ FINANCOVÁNÍ AIESEC ZLÍN.....	53
10	ZHODNOCENÍ, DOPORUČENÍ A NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ.....	54

10.1 DIVERZIFIKACE PŘÍJMŮ	54
10.2 SNÍŽENÍ NÁKLADŮ POBOČKY VZDĚLÁVACÍ KONFERENCE	54
10.3 SAMOFINANCOVATELNOST VŠECH PROJEKTŮ	55
10.4 PROJEKTY PŘITAŽLIVÉ PRO VEŘEJNOST	56
10.5 ZLEPŠENÍ FIREMNÍHO FUNDRAISINGU	56
10.6 ZVÝŠENÍ EFEKTIVITY ČLENŮ	56
ZÁVĚR	57
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	60
SEZNAM OBRÁZKŮ	62
SEZNAM TABULEK.....	63
SEZNAM PŘÍLOH.....	64

ÚVOD

Neziskové organizace jsou v dnešní době neodmyslitelnou částí struktury současné ekonomiky. Vedle podnikatelských subjektů a vládních organizací tvoří důležitou složku hospodářství každého vyspělého státu. Neziskové organizace jsou všude kolem nás a obklopují náš každodenní život, starají se o lepší společenskou úroveň obyvatel státu a zřizují se pro správné sociální zázemí občanů. Tyto organizace v podobě nadací financují různé znevýhodněné skupiny, nevládní neziskové organizace mohou mít mnoho směrů svého působení a příspěvkové organizace se starají například o naše vzdělání nebo kulturní vyžití. Jelikož, už jak jejich název napovídá, jsou tyto organizace neziskové a jsou založeny především na službě veřejnosti a ne za účelem zisku. Je pro ně tedy někdy těžké financovat svoji činnost, a tak naplňovat své poslání, cíl a vizi.

Neziskový sektor je velice potřebný, zajímavý a rozmanitý, a proto je moje bakalářská práce zaměřená na možnosti financování těchto organizací. Ze všech neziskových organizací byla vybrána jedna, na kterou budou vztahovány analýzy v praktické části této práce. Je to organizace AIESEC, ve které jsem v letech 2009 a část roku 2010 působila ve vedení lokální pobočky Zlín a byla zodpovědná právě za finance. Financování těchto organizací mě zajímá a ráda bych se o něm, i díky své bakalářské práci, dozvěděla více. Chtěla bych využít získané vědomosti z praxe v AIESEC do své práce, tak i naopak – ze své bakalářské práce aplikovat poznatky do praxe. Cílem bakalářské práce je nastínit dostupné možnosti financování pro své nástupce v této organizaci, a tak pomoci organizaci AIESEC k její finanční stabilitě.

Pro logickou vazbu teoretická část začíná od základního rozdělení národního hospodářství, které se člení na ziskové a neziskové. Poté je práce zaměřená více na neziskové organizace a je popsáno jejich rozřazení podle různých kritérií. V další kapitole potom práce rozebírá různorodost možností zdrojů financování. Teoretická část je zakončena podrobnějším výkladem fundraisingu, jako důležitým zdrojem příjmů pro mnoho neziskových organizací. Praktická část začíná popisem organizace AIESEC jako takové a představením její činnosti a produktů, ze kterých má organizace příjmy z vlastní činnosti. V hlavní části detailněji analyzuje náklady a výnosy organizace v minulých letech a je zakončena SWOT analýzou financování pobočky, popisem možností zdrojů financování a vyhodnocení jejich analýzy v tabulce a doporučeními a návrhy pro zajištění její vyšší stability.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Nestátní a nezisková sféra je zakotvená a vychází ze základního členění národního hospodářství. Proto se tato práce hned na jejím začátku věnuje právě kapitole, která rozřazuje národní hospodářství podle několika hlavních měřítek, aby bylo patrné, že neziskový sektor má v národním hospodářství svoji nezastupitelnou a neopomenutelnou úlohu.

Hospodářství vyspělých demokratických států se dělí na několik sektorů. Je mnoho kritérií, podle kterých se hospodářství rozřazuje. Obecně lze ekonomiku státu rozčlenit na tři sektory: podnikatelský, vládní a neziskový. Dalším kritériem může být rozdělení podle principu financování, na které navazuje čtyřsektorové členění podle Pestoffa a další. [9]

1.1 Členění národního hospodářství podle principu financování

1.1.1 Ziskový (tržní) sektor

Část národního hospodářství, která je financována z hlavní činnosti podniků, jež jsou založené za účelem podnikání (tzn. založené za účelem zisku). Hlavní činností podniků může být prodej statků nebo služeb, které buď produkují, nebo pouze distribuují. Prodej probíhá za tržní cenu, která je vytvořená na trhu mezi dodavatelem a odběratelem (výrobcem, prodejcem a zákazníkem) na základě nabídky a poptávky. [9]

1.1.2 Neziskový (netržní) sektor

Subjekty v této části NH svou činností neprodukují zisk nebo alespoň za takovým účelem nebyly založené. Statky a služby subjektů nejsou vytvořené s cílem zisku ve finančním vyjádření, ale hodnotí se dosaženým užitekem pro veřejnost. To neznamená, že organizacím jejich činnost nepřináší žádné výnosy či zisk. Ty jsou však určené na zpětné investování do organizace, na její rozvoj a plnění cílů a vizí. Organizace získávají prostředky pro svoji činnost z přerozdělovacích procesů v rámci veřejných i soukromých financí. Neziskový sektor můžeme ještě rozčlenit na: neziskový veřejný sektor, neziskový soukromý sektor a sektor domácností. [2, 9]

Neziskový veřejný sektor

Je to sektor financovaný z veřejných financí a řízený a spravovaný veřejnou správou. Cílem je poskytovat veřejné služby, které také podléhají veřejné kontrole. [9]

Neziskový soukromý sektor

Cílovou funkcí tohoto sektoru není zisk, ale společensky-sociální užitek pro veřejnost, veřejně prospěšný charakter a úsilí o změnu chování a jednání člověka, zlepšení jeho kvality života s dopadem na zlepšení životní úrovně celé společnosti. [2] Je financován z přerozdělovaných prostředků ze soukromých financí domácností či podniků – tedy fyzických i právnických osob „(ale příspěvek z veřejných financí se nevylučuje)“ [9, s. 14].

Sektor domácností

Významná část národního hospodářství připadá na domácnosti a jejich členy. Ty rozdělují své soukromé finanční prostředky do výše uvedených sektorů. Činí tak, jak pomocí vkladů, příspěvků, daní či koupí výrobku nebo služby. Tím dávají do oběhu zpět finance, které sami vydělali, dostali od zaměstnavatele jako mzdu či plat nebo od státu v podobě nejrůznějších státních podpor a příspěvků. Tento sektor má velký význam pro formování společnosti a zpětně pro kvalitu ostatních sektorů zvláště pak toho neziskového. [9]

1.2 Členění národního hospodářství podle Pestoffa

Toto členění švédského ekonoma Pestoffa se považuje v teorii o sektorovém vymezení za nejúplnější. „*Ten rozděluje národní hospodářství na čtyři sektory, a to na základě tří kritérií.*“ [2, s. 9]

- podle kritéria financování a provozu a rozvoje na sektor ziskový a neziskový,
- podle kritéria vlastnictví na sektor soukromý a veřejný,
- podle míry formalizace na sektor formální a neformální.

Z tohoto vychází čtyřsektorové rozdělení národního hospodářství, který je pomocí trojúhelníkového modelu znázorněné na obr. 1. [2, 9]

Obr. 1: Čtyřsektorové rozdělení národního hospodářství podle Pestoffa [9, s. 16].

2 ČLENĚNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ (NO)

V první kapitole bylo rozebráno a dále rozčleněno národní hospodářství. V další části, se práce zaměří pouze na sektor neziskový, protože ten je její hlavní náplní. Stejně tak, jak jsou různé možnosti na členění sektoru národního hospodářství, tak je i mnoho způsobů a možností, jak lze dělit samotné nestátní (nevládní) neziskové organizace (dále NO).

2.1 Členění NO podle právní formy

Toto členění je základní a nejjednodušší, protože je dáno právní úpravou České republiky a to Zákonem o dani z příjmu. Neexistuje žádná samostatná právní úprava, která by zastřešovala a upravovala obecně fungování všech příslušných neziskových organizací jako samostatný celek. Zákon o dani z příjmu definuje jako NO organizaci charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání.

Zákon dále v tomto členění rozřazuje organizace na tyto skupiny:

- zájmová sdružení právnických osob, pokud tato sdružení mají právní subjektivitu,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a politická hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace, nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- obce,
- vyšší územní samosprávné celky,
- organizační složky státu a územních samosprávných celků (do roku 2001 rozpočtové organizace),
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon. [4]

2.2 Členění NO podle zakladatele

Kritérium členění NO podle zakladatele rozřazuje organizace tímto způsobem:

- organizace založené veřejnou správou, tj. státní správou (ministerstva, úřady státní správy) nebo samosprávou (obce, magistráty, kraje...). Některé z nich se nazývají **veřejnoprávní organizace**,
- organizace založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou – **soukromoprávní organizace**,
- organizace, jež vznikly jako **veřejnoprávní instituce** – výkon účelu veřejné služby je dán jako povinnost ze zákona (veřejná vysoká škola). [7, 9]

2.3 Členění NO podle kritéria globálního charakteru poslání

Podle daného členění je základem vymezení hranice mezi vzájemně a veřejně prospěšnou činností. Hranice je mnohdy nejednoznačná, protože mezi těmito dvěma činnostmi nejde udělat jasnou a čistou dělící čáru. Různí autoři se při rozdělování organizací na vzájemně a veřejně prospěšné mohou lišit. [4]

2.3.1 Organizace veřejně prospěšné (Public Benefit Organizations)

Organizace, jejichž hlavním účelem je produkovat veřejně prospěšné statky a služby, které uspokojují potřeby veřejnosti a společnosti jako celku a slouží jejich obecnému zájmu – charita, zdravotnictví, vzdělávání, ekologie, veřejná správa atd. Jde tedy o činnosti s dopadem a užitekem pro jednotlivce i organizaci samotnou. [3, 4]

2.3.2 Organizace vzájemně prospěšné (Mutual Benefit Organizations)

Instituce s posláním uspokojování vlastních potřeb členů organizace, kteří jsou sdruženi společným zájmem, koníčkem nebo profesí. [3, 4]

2.4 Členění NO podle formy financování

Podle kritéria financování se organizace člení na:

- organizace financované zcela z veřejných rozpočtů (organizační složky státu a územních celků,

- organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů – na příspěvek mají legislativní nárok (příspěvkové organizace, vybraná občanská sdružení, církve a náboženské společnosti a politické strany a politická hnutí),
- organizace financované z různých zdrojů (dary, sbírky, sponzoring, granty, vlastní činnost),
- organizace financované především z výsledků realizace svého poslání. [7]

2.5 Členění NO podle typu převládající činnosti

2.5.1 Servisní

Organizace poskytující služby nejrůznějšího druhu. Jde o služby, které už svou podstatou nepřinášejí zisk, jako je například služba pro handicapované nebo pro seniory. [3]

2.5.2 Advokační

Instituce, které mají svoji hlavní činnost založenou na obhajobě práv a zájmů různých skupin lidí. Upozorňují na veřejné otázky, projevují veřejně své názory nebo kontrolují rozhodnutí státní správy. [3]

2.6 Regionální členění neziskových organizací

V rámci České republiky můžeme vidět i členění podle regionů, které je poměrně časté a používá se spolu s členěním odborovým. Využívá se zejména pro účely při žádostech o granty, kdy každý kraj nebo region poskytuje jiné možnosti žádostí a vypisuje různé granty pro různý kraj i odvětví činnosti.

Regionální rozřazení se řídí podle Evropského členění NUTS (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques).

- NUTS 1 – samotná Česká republika jako celek,
- NUTS 2 – regiony (Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko a Praha)
- NUTS 3 – kraje (13 krajů + Praha)
- NUTS 4 – okresy (76 bývalých okresů + 15 obvodů hl. města Prahy) [2]

2.7 Členění NO podle předmětu jejich činnosti

Podle kritéria činností je základní rozdělení NO na Mezinárodní klasifikaci, Systém klasifikace netržních činností OSN a Odvětvovou klasifikaci ekonomických činností, jak je vidět v tabulce 1.

Tab. 1: Srovnání klasifikací [4, s. 17].

Mezinárodní klasifikace neziskových organizací ICNPO	Systém klasifikace netržních činností OSN COPNI	Odvětvová klasifikace ekonomických činností (nevýrobních) OKEČ
1. Kultura, sport a volný čas	1. Rekreační, kulturní služby	92. Rekreační, kulturní a sportovní činnost
2. Vzdělání a výzkum	2. Vzdělávací služby, výzkum	80. Školství 73. Výzkum
3. Zdravotnictví	3. Služby zdravotnické	85.1 Zdravotnictví
4. Sociální služby	4. Sociální služby	85.3 Sociální služby 75. Kolektivní a individuální sociální služby a soc. pol.
5. Přírodní a životní prostředí		
6. Komunitní rozvoj a bydlení		
7. Občanskoprávní osvěta a politické organizace		
8. Dobročinnost		
9. Mezinárodní nadační aktivity		
10. Náboženství a církve	5. Náboženství a církve	
11. Odbory a profesní spolky	6. Organizace profesní, odborářské a občanská sdružení	91. Činnost společenských organizací (odborné strany, politické strany, církve a profesní spolky)
12. Nespecifikované, ostatní	7. Ostatní služby, smíšené a nespecifikované	93. Ostatní osobní služby

Pozn. – prázdná pole nejsou pro danou klasifikaci a zaměření poskytovaných služeb definována

3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Předchozí kapitola se věnovala rozčlenění neziskového sektoru. Bylo zjištěno, že jsou různé neziskové organizace, a ty mají také různé možnosti k financování svých aktivit. Přesné rozdělení a číselný vývoj jednotlivých NO od roku 1991 do roku 2009 je možné vidět v tabulce přílohy I. Možnosti, druhy a zdroje, kde je možné získat finance, se tedy liší u rozdílných organizací podle oboru, ve kterém působí, podle činnosti, kterou vykonávají nebo podle teritoriálního hlediska, kde sídlí.

Proto následuje kapitola o možných zdrojích financování NO. Ne všechny možnosti se hodí pro všechny druhy organizací. V základu se zdroje dělí na finance z veřejných zdrojů a soukromých zdrojů. Na konci kapitoly jsou ještě stručně popsány další možnosti financování, které nejsou až tak známé, obvyklé nebo běžné.

Finanční prostředky jsou potřebné na provoz jakéhokoli podnikání v ziskovém odvětví národního hospodářství. V neziskovém je otázka financování ještě obtížnější. Je složité sehnat nebo si vlastní činností vydělat peníze k provozování organizace, a tím naplnit její poslání a vize. Každá organizace by měla dlouhodobě plánovat finanční příjmy a zdroje, ze kterých budou plynout. Může to být pomocí celé strategie jak, jakým způsobem a z jakých pramenů tyto peněžní toky potečou. Cílem strategického rozhodování je stabilní finanční situace k provozování společensky užitečných služeb. [2]

3.1 Finance z veřejných zdrojů

Je to financování, které zabezpečují instituce státní správy a samosprávy (obce, města, kraje, ministerstva). Jde o financování z veřejných (státních) rozpočtů v rámci státní dotační politiky. Od vstupu do Evropské unie sem můžeme zařadit i financování z fondů Evropské unie a celkové evropské dotační politiky.

3.1.1 Státní dotace

Hlavní oblasti státní dotační politiky jsou NO zabývající se některou z těchto činností:

- poskytování sociálních služeb,
- ochrana a podpora zdraví – handicapovaní, senioři,
- ochrana životního prostředí,

- vzdělání, rozvoj lidských zdrojů,
- rozvoj, podpora a prezentace kultury,
- ochrana kulturního dědictví,
- zapojení do programů EU,
- rozvoj sportu a tělovýchovy,
- podpora rovných příležitostí mužů a žen,
- podpora fungující rodiny,
- rozvoj dobrovolnické služby,
- národnostní a etnické menšiny,
- péče o ohrožené a problémové skupiny obyvatel,
- ochrana spotřebitele (nájemních vztahů),
- pomoc řešení mimořádných a krizových situací,
- bezpečnosti provozu,
- drogová problematika,
- informační společnost. [2]

3.1.2 Finance z Evropské unie

Vstupem do EU se podnikatelským subjektům i neziskovým organizacím otevřela nová možnost finančních zdrojů a to z fondů Evropské unie. Rozdělují se zde dvě období, ve kterých se mohlo a může žádat. První období bylo v letech 2004 – 2006 a v současnosti platí fondy pro období 2007 – 2013.

Přehled výčtu fondů EU

Některé fondy se pro období 2007 – 2013 zachovaly, jiné se zavedly pro toto období jako nové, některé byli nahrazeny, sloučeny nebo přehozeny do jiné skupiny fondů.

Podrobný přehled fondů EU je v následující tab. č. 2.

Tab. 2: Fondy Evropské Unie [1, s. 2 (upraveno)].

Rodina fondů	Programovací období 2004 – 2006	Programovací období 2007 – 2013
Statutární fondy (SF)	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)
	Evropský sociální fond (ESF)	Evropský sociální fond (ESF)
	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)	NE
	Finanční nástroj pro řízení rybolovu (FIFG)	NE
Fond soudržnosti (CF)	ANO	ANO
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	NE	ANO
Evropský rybářský fond (EFF)	NE	ANO
Komunitární programy	ANO	ANO
Fondy předvstupní pomoci (IPA)	PHARE	IPA
	SAPARD	
	ISPA	
	CARDS	
	Předvstupní pomoc Turecku	
Evropský fond solidarity (EUSF)	ANO	ANO
Finanční nástroje regionální politiky a finančního inženýrství	NE	JASPERS
		JEREMIE
		JESSICA

Strukturální fondy (SF, Structural Funds)

V prvním období 2004 – 2006 se mohlo žádat na tyto druhy strukturálních fondů:

- **Evropský fond regionálního rozvoje** (ERDF, European Regional Development Fund)
- **Evropský sociální fond** (ESF, European Social Fund)

- **Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond** (EAGGF, European Agricultural Guidance and Guarantee Fund)
- **Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu** (FIG, Financial Instrument for Fisheries Guidance)

Pro období 2007 – 2013 zůstaly ve Strukturálních fondech jen 2 z původních 4 fondů a to:

- **Evropský fond regionálního rozvoje** (ERDF) – Je největším a nejdůležitějším objemem peněz ze strukturálních fondů. Jdou z něho investice do infrastruktury, vytváření pracovních míst, podpora malému a střednímu podnikání v problémových regionech a podpora vědy a výzkumu.
- **Evropský sociální fond** (ESF) – Pomoc v oblastech zaměstnanosti, pro rozvoj lidských zdrojů a na podporu trhu práce, pomoc nezaměstnaným a znevýhodněným skupinám zapojit se do pracovního procesu, podpora rovných příležitostí a zlepšování mobility pracovních sil v rámci EU. [1]

V tabulce č. 2 je možné vidět, že fond pro podporu zemědělství a fond na podporu rybolovu nebyly zrušeny, jen byly přesunuty ze Statutárních fondů do samostatných fondů na tento účel.

Fond soudržnosti (CF, Cohesion Fund)

Kohezní fond byl založen v roce 1993 k poskytování pomoci vybraným zemím EU. Oproti strukturálním fondům je jeho pomoc určena na přímé financování konkrétních velkých projektů v oblasti životního prostředí, rozvoje dopravy, energetiky a obnovitelných zdrojů. [1]

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD, European Agricultural Fund for Rural Development)

EAFRD nahradil účinnost Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu (EAGGF), který v minulém období 2004 – 2006 patřil do strukturálních fondů. Prostředky z tohoto fondu slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví. Podpořeny budou environmentální projekty, nově vznikající podniky na venkově a politika rozvoje venkova. [1]

Evropský rybářský fond (EFF, European Fisheries Fund)

Druhý z fondů, které byly vyjmuty ze Strukturálních fondů. Pro nové programovací období 2007 – 2013 nahradil EFF původní Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu (FIFG). Hlavní cíl je zajistit trvale udržitelný rozvoj evropského rybolovu a akvakultury. Finanční prostředky půjdou hlavně do projektů vedoucích k zvyšování konkurenceschopnosti, ochraně životního prostředí a aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu. [1]

Komunitární programy

Specifická skupina programů pro rozvoj spolupráce a řešení společných problémů členských i kandidátských států EU. Podporovány jsou programy v oblasti vědy, výzkumu, vzdělání, kultury, podpory malého a středního podnikání a rozvoje dopravní a energetické infrastruktury a další. Jsou z něho také placeny programy celoživotního vzdělávání nebo třeba programy Mládež v akci. [1]

Fondy předvstupní kontroly (IPA, Instrument for Pre-accession Assistance)

Nástroj předvstupní pomoci se sjednotil do jednoho celku (IPA) a nahradili původních 5 částí PHARE, SAPARD, ISPA, CARDS a Předvstupní pomoc Turecku. Vytvořil se jednotný rámec pro širokou škálu aktivit podporující pomoc při přípravě na členství v EU a při zavádění nových evropských norem a legislativy. IPA má pět nejdůležitějších oblastí – přechodová pomoc, regionální a přeshraniční spolupráce, regionální rozvoj, rozvoj lidských zdrojů a rozvoj venkova. Tento fond už není určen pro ČR, ale může se zapojit do realizace v přijímacích zemích. [1]

Fond solidarity (EUSF, European Union Solidarity Fund)

Fond založený po povodních v roce 2002, které postihly střední Evropu. Pomáhá členským a přistupujícím státům, které postihnou přírodní katastrofy a poskytuje rychlou a flexibilní finanční pomoc. Je určena na dočasné ubytování, provizorní opravy ale také na preventivní opatření proti návratu katastrofy. [1]

Finanční nástroje regionální politiky

- **JASPERS** – projekty rozvíjející spolupráci mezi Evropskou komisí, Evropskou investiční bankou a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj.

- **JEREMIE** – zdroje pro zlepšení přístupu k financování rozvoje mikropodniků, malých a středních podniků v regionech EU.
- **JESSICA** – podpora udržitelných investic s dlouhodobým přínosem do městských oblastí. Společná iniciativa Evropské komise, Evropské investiční banky a Rozvojové banky Rady Evropy. [1]

3.2 Finance z neveřejných (soukromých) zdrojů

Po bližším popsání možnosti financování z veřejných (státních nebo Evropských) financí přichází na řadu finance ze soukromých zdrojů. Ty mohou být poskytovány například individuálními či firemními dárci nebo nadacemi, které působí na území České republiky nebo v zahraničí. Mohou to být také členské příspěvky nebo příjmy z vlastní činnosti organizace. [2]

3.2.1 Individuální a firemní dárcovství

Organizace musí zvažovat a strategicky plánovat oslovování veřejnosti. Poslání a vize organizace pomáhají, aby společnost lépe pochopila účel a prospěšnost působení a tím podpořila její provoz a fungování. Z vkladu do organizace investor většinou neočekává přímý zisk, ale investuje pro zájem o činnost, kterou organizace provozuje nebo podporuje osoby, které do činnosti, která přináší užitek společnosti, vkládají svůj čas a námahu. Jde zde i o financování jedné neziskové organizace druhou, kdy nadace a nadační fondy mohou podporovat činnost a provoz jiných organizací, se kterými sympatizují. [2]

Příspěvky od individuálních, firemních či veřejných dárců se nazývá fundraising. Ten je pro některé organizace velice důležitý a poslední dobou hojně využívaný, proto mu věnováno více pozornosti a je podrobněji popsán v následující kapitole.

3.2.2 Členské příspěvky

Členské příspěvky jsou zdrojem příjmů zejména u občanských sdružení, profesních komor, politických stran nebo družstev. Jedná se mnohdy o stabilní, předem plánovaný a do určité míry pevně daný, příjem organizace od členů. Jejich evidence není administrativně náročná, ale také se nejedná o zásadní a strategické příjmy. Většinou mají malý rozsah a jsou to příjmy pouze v omezeném množství, závislé na počtu členů. [2, 9] Členské příspěvky

nejsou povinné, proto se každá organizace může rozhodnout sama, v jakých časových intervalech nebo jakým způsobem budou příspěvky vybírat a jestli vůbec. Organizace většinou také prvotně nepřijímají své členy za účelem členských příspěvků, ale pro práci nebo samotnou účast v organizaci. Počet členů dělá organizaci jméno a vzbuzují důvěru u sponzorů a široké veřejnosti. Plnoprávné členství je vyjádřením sympatií k činnosti a poslání organizace.

Existuje několik důvodů, proč budovat členskou základnu:

- **Závazek** – způsob, jak u sponzorů nebo sympatizantů vyvolat pocit spoluodpovědnosti za celou organizaci.
- **Zapojení** – člen má právo a možnost ovlivnit chod organizace nebo do něj určitým způsobem zasahovat. Například volební právo.
- **Peníze** – členské příspěvky jsou pravidelným příjmem a organizace spoléhá na fakt, že čím větší bude členská základna, tím porostou i příjmy z takové činnosti. [8]

3.2.3 Příjmy z vlastní činnosti

Jde o důležitý článek ve struktuře financování některých NO. I neziskové organizace mohou mít příjmy a výnosy, ty však nerozděluje mezi vlastníky či pracovníky, ale investuje zpět do rozvoje a zlepšení kvality poskytovaných činností. Na velikosti příjmů z vlastní činnosti se odráží, zda organizace provozuje svoji činnost za úplatu nebo ne.

Prodej vlastních výrobků a služeb

Příjmy mohou plynout z *prodeje vlastních výrobků*. Když organizace provozuje chráněnou dílnu pro tělesně postižené a vytváří v ní zboží k prodeji nebo jiné ručně vyráběné produkty, domácí nebo dekorativní potřeby. *Příjmy z prodeje služeb*, když její činností je provoz poradenství nebo nejrůznějších kurzů. Do této skupiny mohou patřit příjmy, jež nemusí mít vždy přímý vztah k prvotnímu poslání organizace. Příjmy z restaurační činnosti při neziskové organizaci provozované dobrovolníky. Příjmy mohou jít i z materiálů, které se vytváří pro fungování organizace nebo na podporu jí blízké činnosti – různé publikace, pohlednice, mapy či brožury. [8]

Pronájem

Dalším finančním příjmem někdy celkem zásadním, stabilním a většinou pravidelným, mohou být například příjmy z *pronajímání vlastních prostor nebo hmotného majetku*. Při pronajímání by si organizace měla dát pozor, jakému partnerovi majetek pronajímá, aby nepoškodil dobré jméno organizace nebo samotné prostory a majetek. Také by měla brát ohled na serióznost a solventnost partnera a na činnost, kterou provozuje, aby nebyla v rozporu z činností a posláním pronajimatele.

Finanční investování

Při nárazovém nadbytku finančních prostředků (například po velmi vydařené benefiční akci nebo po přijetí velkého finančního obnosu od štědrého dárce) může organizace přemýšlet i o finančním investování. Příjmy z *finančního investování* mohou být dobrým příjmem do organizace a mohou velmi vylepšit její finanční stav. Investor však musí brát v úvahu riziko, které na investičním trhu podstupuje. Ztráta, kterou by investováním utrpěl, může ohrozit fungování celé organizace.

Benefiční akce

Do finančních příjmů z vlastní činnosti je možné zařadit i nárazové akce, které nejsou hlavní ani vedlejší činností organizace a to různé *benefiční akce jako například burzy, pleasy, aukce, tomboly, rauty nebo koncerty*. Při dobrém výběru cílové skupiny, místa, datu a času konání mohou být tyto akce pro organizace prospěšné z mnoha směrů. Nejen jako způsob získat finanční prostředky, ale také upozornit na sebe, sdělit společnosti své záměry, plány a poslání nebo vzdělat veřejnost o otázkách související s činností organizace. [2, 5]

3.3 Další možnosti financování

Pro dosažení samofinancování provozování a fungování organizace mohou přispět i zvláštní formy financování například příjmy z her a loterií nebo daňové úlevy, které stát neziskovým organizacím umožňuje.

3.3.1 Příjmy dosažené z loterií a her

Jde o financování dané ze zákona o loteriích a jiných podobných hrách, kde je uvedeno, že z výtěžku loterie musí být určité procento vloženo na veřejně prospěšný účel. Tento účel musí být loterií povolen. [2] Je možné zde zahrnout i trochu nejistou, nestabilní, netradiční a možná i kontroverzní formu financování a to účast samotné organizace ve výherní hře nebo televizní soutěži. Při výhře určitých prostředků, jde tato výhra investována zpět do organizace a pomáhá k jejímu provozu nebo financování a zajištění určitého projektu.

3.3.2 Daňové a poplatkové zvýhodnění

Daňové zvýhodnění je také dáno ze zákona a to ze Zákona o dani z příjmu, kde stát umožňuje úlevu od daně z příjmu při zdaňování jejich činnosti. „*Zákon definuje obecně prospěšné účely, na něž je možné poskytnout dary s daňovou úlevou pro dárce.*“ [2, s. 39] NNO si mohou snížit svůj základ daně o 30 % (nejvíce o 1 milion Kč) za podmínky, že prostředky získané takto dosaženou úsporou daňové povinnosti použijí ke krytí nákladů souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně. NNO mají také úlevy na dani dědické, darovací i z nemovitosti. [2] NO nemohou ztrátu z jedné akce, kryt výnosem z akce jiné a prostředky uložené na BÚ jsou také osvobozeny od daně. [7]

Je možné sem zařadit i příjmy neziskových organizací, které mají právo žádat a dostat finanční prostředky nebo materiální sponzorský dar od podnikatelských subjektů. U fyzických osob je to nezdanitelná část základu daně pokud úhrnná hodnota darů ve zdaňovacím období přesáhne 2 % ze základu daně anebo činí alespoň 1 000 Kč. U právnických osob se k položkám snižující základ daně počítá hodnota daru, který činí minimálně 2 000 Kč, nejvýše do 5 % od upraveného a sníženého ZD. Firma si tak může snížit daňový základ až o 5 %. Tento odpočet však nemohou uplatnit poplatníci, kteří nejsou založeni za účelem podnikání. Argument odpočtu a snížení daňového základu by mohl být zásadní při získávání prostředků v rámci firemního fundraisingu, protože je možné, že některé firmy o takovém způsobu neví, proto žádné NO nepodporují. [6]

4 FUNDRAISING

Fundraising neboli získávání finančních prostředků z externího prostředí je důležitým článkem činností neziskových organizací. Mnoho z nich nemá takové vlastní příjmy nebo výnosy z vlastní činnosti, aby mohly stabilně a plně pokrýt náklady spojené s provozem a naplňováním svého poslání a vize. Některé organizace se na fundraising spoléhají více jiné méně. Někdy to je pravidelný a důležitý příjem, jindy nárazové přispění. Také to může být podpora celé organizace nebo jen určitého projektu. Fundraising může jít napříč druhy a možnostmi financování, které jsou uvedeny výše. Ve většině případů jde od fundraising veřejných zdrojů. Mohou to být prostředky ze státních institucí, nadací a nadačních fondů, podniků či firemních dárců nebo od individuálních dárců z široké veřejnosti. Každá organizace, která se rozhodne zabývat se fundraisingem by mu měla věnovat velkou pozornost a patřičnou péči, protože tato otázka je mnohdy vratká, nezaručená a nejistá. Organizace by se měla snažit vybudovat a udržet si dobré jméno na veřejnosti, protože jenom tak může být fundraising úspěšný.

4.1 Státní instituce a samospráva

Získávání finančních prostředků ze státních zdrojů hraje mezi českými NO celkem výraznou roli. Organizace mohou získat peníze z mnoha zdrojů - od menších samosprávních celků jako jsou obce a města nebo od větších institucí, například krajů, státních úřadů a ministerstev. Každá obec, město, kraj či ministerstvo se v určitých letech může zaměřit na danou problematiku projektů podle svých stanovených cílů a vizí. Pak podporuje takové akce, které jsou v souladu s těmito cíly. Může také jít o dlouhodobé a tradiční zaštitění organizace nebo jednotlivého projektu s dobrým jménem, který tak dělá obci, městu, kraji nebo ministerstvu image jak v regionálním tak i v národním měřítku.

Veřejné instituce (jako např. kraj, město nebo obec) vypisují výběrová řízení zejména na krátkodobé granty, které poskytují třeba i několikrát do roka. Uzávěrka také může být průběžná nebo se stanovuje tak, aby se nekryla s jinými uzávěrkami podávaných žádostí na jiné granty. Žádosti do grantových řízení se rozdělují například podle oboru a oblasti, do které žádost a projekt samotný spadá, podle členění NUTS (I., II., III., IV.), podle roků, pololetí nebo čtvrtletí nebo podle výše žádané částky.

4.2 Nadace a nadační fondy

Nadace a nadační fondy jsou účelové sdružení založené za účelem získávání, které jsou určeny k dosahování obecně prospěšných cílů. [11] Prostředky jdou do nadace z příspěvků od dárců, z vlastní činnosti, veřejných sbírek, aukcí, benefičních akcí a dalších činností. Tyto finance pak podle svého poslání, vize a cíle rozdělují jiným NO. Ty musí ke stanové uzávěrce grantového řízení podat žádost o grant (stejně jako u veřejných, státních institucí), která splňuje veškeré stanovené podmínky a pravidla. Žádosti musí splňovat účel, na který je grant vypsán a musí být formálně správné a úplné, jinak se většinou automaticky vyřazují i když jejich záměr se shoduje se záměrem, cílem, oborem či posláním grantu. Zpravidla to bývá podrobný popis projektu, rozpočet, informace o zájmové skupině, poslání a cíle organizace a projektu samotného. Výhodné může být, uvést dopad a výhody plynoucí z realizace projektu pro společnost a pro nadaci samotnou.

Vedle českých nadací a fondů mohou také NO žádat o podporu zahraniční organizace. Ty mohou v zájmu mezinárodní spolupráce, zlepšení vztahů, podpory tamních občanů, jako národních menšin v jiném státu nebo společného cíle seskupených zemí podporovat i mezinárodní projekty nebo požaduje jejich spojení s projekty tuzemskými. Jednou z takových zahraničních nadací je NROS – Nadace Rozvoje Občanské Společnosti nebo Open Society Fund Praha a další.

4.3 Podniky a podnikatelé

V České republice podniká několik mezinárodních velkých společností, které mají přímo vytvořený grantový systém. Jako jedny z nich bych uvedla například všechny české telefonní operátory Vodafone, T-mobile i O2 Telefonica a energetické společnosti ČEZ či E.on. Tyto podniky mají přísná a jasná pravidla, jak o grant žádat, na jaký účel, v jaké výši, ke kterému datu a jaké jsou formální náležitosti žádosti.

V menších firmách pak záleží například na jejich oboru podnikání, ziskovosti a geografickému položení firmy nebo všeobecně na vztahu k CSR, zda nějaké granty poskytují. Jindy to mohou být jen individuální sponzorské dary v podobě naturálií nebo finančních prostředků. Ty se podnik od podniku liší a většina takových darů je založena na osobním kontaktu, oslovení firmy s konkrétním požadavkem a jasným přínosem pro společnost, NO i firmu samotou. Pro společnost je jednodušší poskytovat darem své služby a výrobky než

čistě finanční prostředky. [9] Ze zákona je dané, že dary pro NO jsou daňově uznatelné – tzn., že si je firma může pomocí darů odečíst a odepsat až 5 % od upraveného a o další položky sníženého základu daně z příjmu právnických osob a tím si snížit daňový základ a daňové zatížení, jak už bylo zmíněno výše v kapitole 3.3.2 Daňové a poplatkové zvýhodnění.

4.4 Individuální dárci

Dárcovství od individuálních subjektů je také běžné, ale většinou jde jen o malé částky, které se s většími obnosy, které se dají získat například ze státních dotací, velkofiremních grantů nebo Evropských fondů, nedají srovnávat. Avšak součet těchto malých částek může dát mnohdy více než velké finanční výpomoci. I v období krize můžeme vidět solidaritu lidí, kteří nevelkými částkami, například ve formě dárcovských SMS v ceně 30 Kč, zasílají svoji pomoc a vyjadřují tak účast obětem přírodních katastrof nebo teroristických atentátů. Toto gesto nepřináší jen potřebné finanční prostředky, ale také vede k soudržnosti, mezinárodní spolupráci a sjednocení a to je mnohdy důležitější než peníze. Za těmito individuálními dary stojí známé a velké nadace, které mají jméno a prestiž a vzbuzují důvěru v to, že peníze budou použity na potřebné účely. Jsou to třeba nadace ADRA, Člověk v tísni nebo Římskokatolická Charita pořádající známou a tradiční Tříkrálovou sbírku, která se rok od roku těší stále rostoucí popularity.

5 SHRUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Na začátku teoretické části byla prvotně zmínka o celkovém odvětví národního hospodářství jako takovém. Bylo rozčleněno podle několika kritérií na různé oblasti národní ekonomiky. Právě jedno ze základních měřítek rozděluje hospodářství podle jeho financování na ziskové a neziskové. Je tedy patrné, že nezisková sféra patří do každého vyspělého státu a vykonává zde nezastupitelnou roli. Zvyšuje sociální úroveň obyvatelstva a stará se o uspokojení jejich zájmových a společenských potřeb. Poté co bylo ve zkratce popsáno, z čeho neziskový sektor vychází a kam patří, zaměřila se práce pouze na tuto oblast.

Ve druhé kapitole práce podrobněji rozebrala otázku neziskových organizací a popsala jejich rozdělení podle několika možných kritérií. Z této kapitoly je patrné, že známe mnoho způsobů, jak NO členit. Podle právní formy, podle zakladatele, podle charakteru poslání, podle formy financování, podle převládající činnosti nebo podle teritoriálního hlediska. Z takového rozsáhlého členění je patrné, že druhů organizací může být velké množství. Organizace s různými záběry své činnosti, rozdílnými potřebami mají také odlišné možnosti, co se týče jejího financování. Proto následovala hlavní kapitola celé teoretické části, a to vyjmenování možností, které se NO nabízí při získávání finančních prostředků. Ty se pak použijí na uspokojování potřeb společnosti nebo na zajištění své činnosti, která vede ke splnění vize, poslání a účelu organizace, pro který byla založena. Možností a druhů financování existuje také nepřehledné množství. Některé jsou známé více jiné méně. Jedny jsou využívány často, jiné spíše zřídka, protože s sebou nesou různá úskalí a zádrhele.

V závěru teoretické části následuje kapitola o fundraisingu jako způsobu získávání prostředků, který se mnohdy hojně využívá, a který se může prolínat, navazovat nebo předcházet některým možnostem uvedeným v předchozí kapitole. Fundraising může NO uplatnit u čtyř základních subjektů a to je stát a organizace státní samosprávy, nadace a nadační fondy, podniky a podnikatelé a individuální dárci jako široká veřejnost obyvatel.

Praktická část práce aplikuje uvedené teoretické poznatky, které pomocí literární rešerše byly popsány již výše, na konkrétní organizaci. Analyzuje reálné situace a současný stav financování v NO AIESEC Zlín. Poté z analýz a zjištěných slabých stránek a příležitostí přináší návrhy a doporučení na zlepšení finanční situace pobočky.

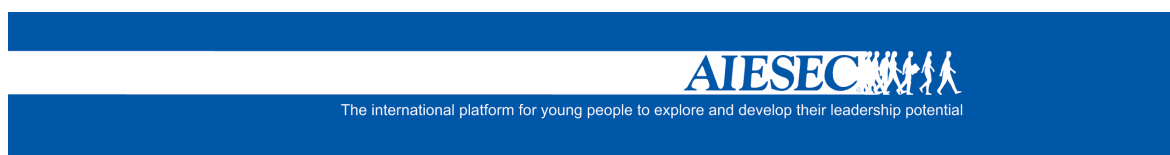
II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 AIESEC

AIESEC je mezinárodní, nezávislá, nezisková organizace řízená studenty a čerstvými absolventy vysokých škol se zájmem o světové záležitosti, rozvoj znalostí o vedení lidí, ekonomiku a management.

Působí ve více než 100 zemích světa, sdružuje kolem 45 000 členů a má zastoupení na více než 1 500 univerzitách po celém světě a stále se rozvíjí do dalších a dalších zemí. AIESEC pomáhá k osobnímu i profesionálnímu rozvoji mladých lidí díky 3 základním prvkům:

- příležitosti vést vlastní tým – AIESEC se snaží rozvíjet potenciál mladých lidí a podporuje v nich manažerské vlastnosti a schopnosti vést vlastní tým.
- mezinárodní odborné praxe a stáže – jsou jedním z hlavních zdrojů vlastních příjmů organizace. AIESEC zprostředkovává zahraniční praxe a stáže nejen svým členům, ale i studentské veřejnosti.
- celosvětové vzdělávací prostředí – rozvoj členů AIESEC probíhá na lokální, národní i mezinárodní úrovni pomocí konferencí, seminářů a kongresů. Tyto akce jsou největším nákladem pro organizaci. [12]

Obr. 2: Logo AIESEC s deskriptorem [12].

6.1 Historie AIESEC

AIESEC (zkratka francouzského názvu: „*Association Internationale des Etudiants en Sciences Economiques et Commerciales*“ = „*Mezinárodní sdružení studentů ekonomických a obchodních věd*“) vznikl v roce 1948 ve Stockholmu jako odpověď na válečné období, ve kterém se svět rozdělil do několika nepřátelských stran. Proto hlavní vizí a posláním AIESEC je „*Mír a naplňování lidského potenciálu*“. AIESEC se snaží právě díky mezinárodním konferencím a zahraničním praxím o rozvoj mezinárodní spolupráce a navazování zahraničních kontaktů, o pochopení a porozumění kulturních rozdílů a jejich respektování. Nediskriminuje podle pohlaví, barvy pleti, národnosti, sexuální orientace, náboženství ani sociálních statusů. U založení AIESEC stálo 7 zakladatelských zemí – Belgie, Dánsko,

Finsko, Francie, Holandsko, Norsko a Švédsko a za 60 let od svého vzniku se stihla rozšířit o dalších 100 zemí světa. AIESEC je po OSN druhou nejstarší mezinárodní organizací. [11, 13]

6.2 AIESEC Česká republika

AIESEC u nás byl založen v roce 1966 v tehdejším Československu, i když už u samotného zrodu organizace v roce 1948 byl také jeden Čech – Jaroslav Zich. V roce 1993 po rozdělení republik přešla organizace plynule jako AIESEC Česká republika. V dnešní době má AIESEC Česká republika kolem 300 členů (40 z nich vede svůj vlastní tým a rozvíjí svoje vedoucí a manažerské schopnosti), 8 poboček, jak lze vidět na obrázku č. 3 (Brno, ČZU Praha, Karviná, Olomouc, Ostrava, Plzeň, Praha a Zlín) a působí na 11 univerzitách. Ročně zrealizuje průměrně kolem 200 zahraničních praxí a stáží přijíždějících i vyjíždějících studentů. AIESEC v Česku podporuje zhruba 20 hlavních partnerů a podporovatelů. Mezi ty nejvýznamnější patří 3 nejznámější banky v ČR – KB, ČS a ČSOB. [11, 13]

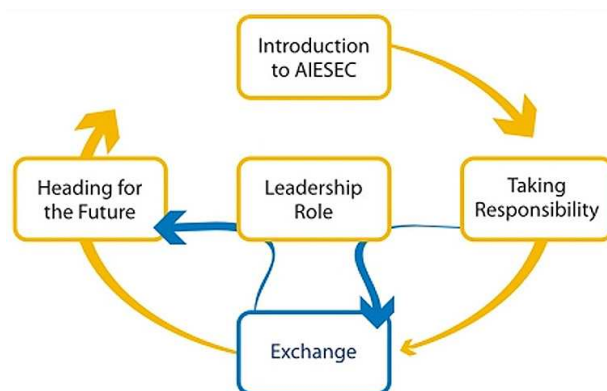
Obr. 3: Mapa poboček AIESEC Česká republika [13].

6.3 Produkty AIESEC

AIESEC Česká republika má několik hlavních produktů, které jsou jak jejím hlavním posláním, tak také hlavním zdrojem příjmů organizace.

6.3.1 AIESEC Experience

AIESEC Experience je vzdělávací proces členů, který ukazuje, jak by se v ideálním případě měla rozvíjet kariéra plnohodnotného člena AIESEC. Každý stupeň má svůj specifický význam. V nejlepším případě na konci tohoto cyklu vychází z organizace člověk, který má za sebou zkušenost z komunikací s firemní sférou, z vedení svého vlastního týmu a zkušenost ze zahraniční praxe – ta by mu mohla přinést určitou konkurenční výhodou na trhu práce oproti ostatním studentům bez praktických zkušeností.

Obr. 4: AIESEC Experience – dráha člena AIESEC, vzdělávací proces členů [13].

1. **Uvedení do AIESEC (Introduction to AIESEC)** – výběr a přijetí nových členů, adaptační proces a začlenění do chodu organizace. Nově příchozí členové získávají základní vědomosti o organizaci, seznamují se s vizí, posláním, cíli, hodnotami, organizační strukturou a dalšími primárními znalostmi o organizaci samotné.
2. **Přebírání zodpovědnosti (Taking Responsibility)** – členství v organizaci a samotném týmu. Praktické zkušenosti při vykonávání určitého úkolu nebo projektu.
3. **Vedoucí role (Leadership Role)** – po určité době může být plnoprávný člen zvolen do funkce vedoucího vlastního týmu, do vedoucího týmu celé pobočky či po zkušenostech z lokálního hlediska být vybrán do národního vedení.
4. **Výměnný program (Exchange)** – zahraniční stáž či praxe, která přináší praktické zkušenosti ze zahraničí, a tak naplňuje vizi a poslání samotné organizace o kulturním porozumění a globální síti kontaktů a vzdělání.
5. **Odchod z organizace (Heading for the Future)** – zkušený, samostatný člen, který si prošel jednotlivými stupni a sám si vybírá a volí svoji další cestu. [12]

6.3.2 Výměnné programy – Exchange (International Intership)

Výměnné programy jsou jednou ze základních aktivit AIESEC a také jedním z příjmů z vlastní činnosti organizace. Cílem výměnných programů je získání odborné, zájmové, nebo praktické zkušenosti v mezinárodním prostředí, poznání cizích kultur a zvyků, rozšíření si obzorů a práce pro firmy nebo organizace na určitých projektech. Důležitým faktorem je také zdokonalení cizího jazyka, především angličtiny.

Rozlišují se druhy praxe podle základního rozčlenění na vyjíždějící a přijíždějící stáže a podle oboru práce praktikanta na manažerské, technické, vzdělávací a rozvojové.

Základní rozčlenění:

- **Přijíždějící praktikanti (Incoming exchange)** – výměna zahraničních studentů, kteří přijíždějí pracovat do českých firem
- **Vyjíždějící praktikanti (Outgoing exchange)** – čeští studenti a absolventi, kteří vyjíždí přes AIESEC ČR (resp. AIESEC Zlín) na stáž do zahraničí.

Dále se rozlišují 4 druhy stáží podle oboru, jak pro vyjíždějící, tak přijíždějící praktikanty:

- **Manažerská praxe** – práce ve firmě na základě zaměstnaneckého vztahu, kdy praktikant vykonává manažerskou nebo marketingovou činnost, například pro rozvoj společnosti na nové trhy nebo vyhledávání nových zahraničních kontaktů.
- **Technická praxe** – vysoce odborná praxe v oblasti techniky nebo informačních technologií. Může být zaměřená na rozvoj nové výroby, technických či technologických procesů.
- **Vzdělávací praxe** – většinou zaměřená na základní a střední školy či jazykové letní tábory, kdy praktikant například učí děti nebo mládež v rozvojových zemích anglický jazyk nebo jiné soft skills.
- **Rozvojová praxe** – praxe, která není zaměřená na odbornou praxi, ale zejména na zkušenost s cizími kulturami. Jde o práci většinou pro neziskové organizace, tudíž není výdělečná. Je to například práce v rámci zájmových kroužků pro děti nebo pomoc při řešení sociálních světových otázkách, jako je nezaměstnanost, HIV/AIDS, globální oteplování a další, v třetích zemích světa. [12]

6.3.3 Produkty pro rozvoj talentů (Talent development product)

Rozsáhlá síť produktů, které vedou k rozvoji nebo vzdělání členů organizace, ale i široké veřejnosti. Jde o různé typy vzdělávacích aktivit – workshopy, konference, přednášky, semináře a další akce, na kterých partneři AIESEC prezentují, jak sebe a firmu, ve které pracují, tak i různé obory a oblasti, ve kterých působí. Posluchači tak získávají přehled o praktikách ve firemní sféře. Jsou zde i různé přednášky od partnerů na téma světových otázek, aktuálního dění nebo oblasti vedení lidí – o leadershipu a managementu, time-managementu a všeobecném rozvoji sám sebe.

6.3.4 Personální produkty (Employer branding product)

Tyto produkty jsou druhý důležitý finanční příjem některých poboček v AIESEC ČR. U těchto produktů se jedná vedle výměnných programů, které jsou personálními produkty pro mezinárodní spolupráci, také o zaměstnání českých studentů u firem působících v České republice. Firmy se pomocí AIESEC mohou prezentovat mezi českými talenty, studenty nebo čerstvými absolventy a mohou si mezi touto sortou mladých a nadějných lidí vybrat svého budoucího kvalitního zaměstnance. Na druhou stranu studenti mohou získat povědomí a informace o firmách, ve kterých by rádi pracovali nebo se přímo setkat s manažery firem.

Do této skupiny produktů patří:

- **Career Days** – projekt, jež je nejvýznamnějším zástupcem této skupiny produktů. Je to dvoudenní setkání studentů a firem, které se koná jednou ročně v lukrativních prostorách Pražského hotelu Diplomat. Tento projekt je také největší svého druhu v České republice. Ročně ho navštíví zhruba 1 500 studentů z celé České i Slovenské republiky. Vždy začátkem března se tu firmy prezentují před studenty, dávají jim informace o firmě samotné, ale také o volných pozicích, které jejich firma nabízí a co student nebo absolvent musí pro přijetí do této firmy udělat. Studenti zde mohou s manažery nebo personálními řediteli těchto firem mluvit tváří v tvář a studenti čtvrtých ročníků si zde mohou najít známou, přední firmu českého trhu pro svoji diplomovou práci. Na Career Days jsou workshopy nebo semináře o osobním i profesním rozvoji, podnikání nebo obchodu.

- **Tvoje kariéra** – internetový portál provozovaný vedením AIESEC Česká Republika. Umožňuje propojení profilů zaregistrovaných firem a studentů podle výběrových požadavků. Tento portál by se dal srovnat k známému pracovnímu portálu jobs.cz. Na portálu Tvoje kariéra.cz je sice menší počet zaregistrovaných uživatelů, ale jejich kvalita a vzdělání je vyšší. Jsou zde zaregistrovaní pouze studenti a absolventi vysokých škol, takže firmy a jejich personální útvary zde mohou hledat talenty pro svá volná pracovní místa. V hlavní nabídce pro společnosti, které se liší obdobím a počtem oslovených studentů, je přímé oslovení zaregistrované vybrané sorty uživatelů podle zadaného profilu a následné zaslání direct mailu na jejich registrovanou emailovou adresu.

- **Most Desired Company** – dotazník, který studenti v rámci Career Days, ale i mimo něj, vyplňují. Slouží pro vytvoření analýzy, která ukazuje představy studentů o jejich budoucím potencionálním zaměstnání. Jsou zde vypsány nejznámější firmy českého pracovního trhu a student na hodnotící škále určuje, u které společnosti a v jakém oboru by rád pracoval. Dotazník po vyhodnocení ukazuje, která firma je mezi studenty známá a která nikoli, který obor a samotná firma je pro studenty pracovníčně zajímavá a přitažlivá.

7 SOUČASNÝ STAV FINANČÍ AIESEC ZLÍN

AIESEC Zlín, jako jedna z 8 poboček AIESEC Česká republika byla založena v roce 1993 za pomoci brněnské pobočky, tehdy působící na technologické fakultě VUT. V dnešní době má AIESEC Zlín 35 aktivních členů z toho 9 vedoucích pozic. Členové na všech pobočkách v ČR pracují v rámci organizace při studiu a dobrovolně, ve svém volném čase, tudíž nejsou za svoje vynaložené úsilí odměňováni žádnými finančními prostředky, finančním ohodnocením či mzdou. I když AIESEC své členy za práci neplatí, udržet finančně pobočku na nohou s 35 členy je obtížný úkol. Přesto chce pobočka číslo členů ještě zvyšovat. V této kapitole je rozepsaná analýza současného stavu financí, ze které se zjistí, zda by bylo možné někde vynakládané výdaje snížit, či najít nové možnosti a zdroje financování.

7.1 Analýza současného stavu financí

Analýza současného stavu je vyvozena pomocí finančních výsledků z předcházejících dvou let – tzn. za roky 2008 a 2009. Výsledky jsou zaokrouhleny matematicky na tisícikoruny.

Tab. 3: Srovnání výsledovky (2008 a 2009) [vlastní zpracování].

Číslo účtu	Název účtu	Obraty za období	
		2008	2009
NÁKLADY			
501	Spotřeba materiálu	38 000	34 000
512	Cestovné	14 000	84 000
513	Náklady na reprezentaci	40 000	30 000
518	Ostatní služby	511 000	475 000
538	Ostatní daně a poplatky	9 000	1 000
543	Odpis nedobytné pohledávky	28 000	30 000
549	Jiné ostatní náklady	2 000	1 000
581	Poskytnuté přísp. zúčtované mezi organizací	44 000	24 000
	Náklady celkem	686 000	679 000
VÝNOSY			
602	Tržby z prodeje služeb	496 000	518 000
649	Jiné ostatní výnosy	0	4 000
681	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizací	0	40 000
682	Přijaté příspěvky (dary)	40 000	22 000
691	Provozní dotace	10 000	0
	Výnosy celkem	546 000	584 000
	Hospodářský výsledek za období	-140 000	-95 000

Tabulky a grafy v této části práce pomohou při zjišťování slabých míst ve financování pobočky AIESEC Zlín a na jejím konci budou navržena možná řešení a doporučení.

Z výše uvedené tabulky č. 3 je vidět, jak se meziročně náklady a výnosy pohybují. Velký rozdíl je patrný u nákladové položky *Cestovné* a to rozdíl mezi lety 2008 – 2009 o celých 70 000 Kč. Takto velký nárůst mohla způsobit větší výkonnost členů organizace. Ti při hledání nových partnerů začali využívat firemních kontaktů nejen ve Zlíně, ale hlavně mimo něj a při obchodních schůzkách vyjížděli mimo Zlín. Vyšší cestovní náklady mohly mít za následek i oceňování členů a to v případě lokálních i národních konferencí. Členům vedení byly cestovní náhrady propláceny pobočkou v rámci kompenzace jejich dobrovolné práce. Na NO po celém světě, a tedy i v Česku se v těchto letech podepsala také světová ekonomická krize. Lidé a zvláště firmy a podnikatelé začali více přemýšlet, do které organizace vloží své prostředky a jakého zájmu se mohou vzdát. Při redukci nákladů podniků se právě sponzorské dary staly skupinou výdajů firem, které je možné snížit. Dalo by se říct, že i na AIESEC Zlín tato světová krize došla. Toto šetření firemních dárců a sponzorů je možné vidět i v tabulce 3. kde je patrné, že v roce 2009 nevykazuje výsledovka žádné *provozní dotace*, jak tomu bylo v roce 2008, a také *přijaté příspěvky a dary* se snížili téměř na polovinu. V meziročním srovnání se krize na celkových finančních výsledcích a na výsledku hospodaření tak úplně jasně neukazuje, protože v roce 2009 byly vykázány nižší náklady a vyšší výnosy, a tím pádem i menší ztráta než v roce 2008. Avšak došlo k tomu nutností lepšího finančního managementu a zaměření se na omezení nákladů, které nejsou nezbytné pro fungování pobočky. Jak bylo již dříve zmíněno, největší složkou nákladů jsou lokální, národní i mezinárodní konference. Proto v roce 2009 došlo podle očekávání ke snižování nákladů zvláště u této položky, která se poté odrazila na celkově nižších nákladech *Ostatní služby*. Jednotkové náklady na konferenci se sice snížit nepodařilo, ale organizace začala vzdělávání na konferencích používat jako oceňovací systém a počet účastníků na konferencích se tak snížil. Také došlo ke snížení nákladů na mezinárodní konference.

Největšími položkami v nákladech organizace jsou náklady *Ostatních služeb* a u výnosů hrají zásadní roli *Tržby z prodeje služeb*. Proto jsou nejvýznamnější náklady a služby více rozebrány a rozčleněny a jejich podrobný rozpis *Ostatních služeb a Tržeb z prodeje služeb* je možné vidět v tabulkách 4. a 5.

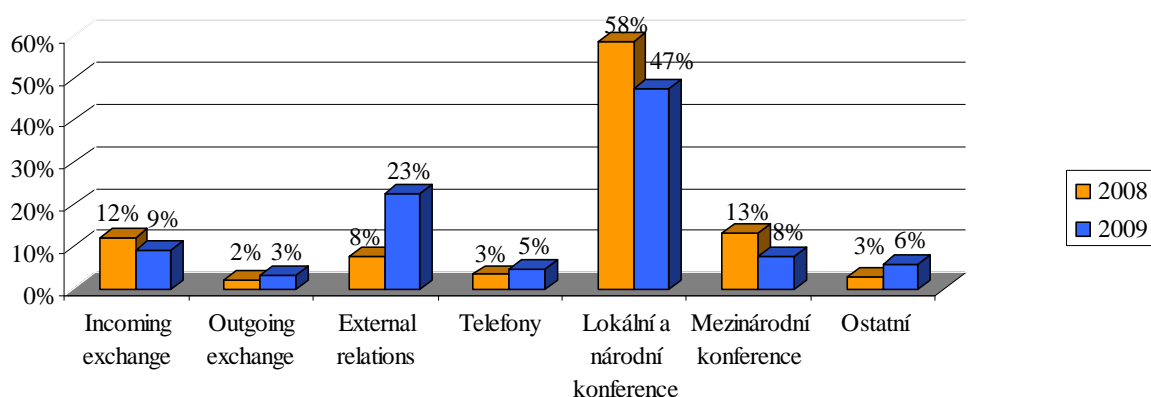
7.1.1 Analýza nákladů – Ostatních služeb

Tab. 4: Meziroční změna nákladů Ostatních služeb (2008, 2009) [vlastní zpracování].

Číslo účtu	Analytické rozčlenění	Náklad za období		
		2008	09/08	2009
518.001	Incoming exchange	62 500	-32%	42 800
	Překlady	10 200	-13%	8 900
	Zásilka do zahraničí	9 500	-19%	7 700
	Odvod % z příjmů národnímu vedení	42 800	-54%	19 500
	Materiály k prodeji	5 000	34%	6 700
518.002	Outgoing exchange	11 400	28%	14 600
	Propagační materiály	2 600	-58%	1 100
	Náklady spojené s výběrem vyjíždějících praktikantů	8 800	53%	13 500
518.003	External relations	39 000	175%	107 100
	Propagační materiály a materiály k prodeji	9 200	-100%	0
	Odvod % příjmů národnímu vedení	29 800	259%	107 100
518.005	Telefony	17 400	28%	22 200
	Vodafone	15 000	-23%	11 600
	UTB telefony	2 400	-92%	200
	T-mobile	0	100%	10 400
518.007	Lokální a národní konference	298 900	-25%	224 800
	Lokální konference a jiné vzdělání	133 800	2%	136 300
	Národní konference	165 100	-46%	88 500
518.008	Mezinárodní konference	68 000	-47%	36 200
518.009	Ostatní	13 800	98%	27 300
	Tisk	7 500	-12%	6 600
	Poštovné	1 500	20%	1 800
	Ostatní – grafika, soudní ověření, ubytování...	4 800	294%	18 900
518	CELKEM – Ostatní služby	511 000	-7%	475 000

Ve výše uvedené tabulce je patrné, jak se meziročně změnili jednotlivé položky ostatních služeb. Většina procentuálních údajů má minusovou hodnotu, to u nákladů znamená snížení – tedy pozitivní jev, který je také vyjádřen celkově nižšími náklady ostatních služeb.

Z grafu (Obr. 5) je jasně vidět, které analytické položky účtu 518 mají nejvyšší procentuální zastoupení. Graf ukazuje, že vysoké náklady na vzdělávání, resp. na lokální a národní konference jsou „trnem v patě“, a to nejenom Zlínské pobočky. Ale jako pozitivní jev můžeme hodnotit její procentuální i meziroční snížení.

Obr. 5: Procentuální zastoupení položek na účtu 518 – Ostatní služby [vlastní zpracování].

Náklady na výměnné programy

Hlavním produktem AIESEC jsou výměnné programy (incoming a outgoing exchange), proto i náklady s těmito produkty spojené jsou důležitou položkou. Pro zahraniční studenty přijíždějící do česka pobočka AIESEC, která tuto výměnu zařizuje, zajišťuje veškeré služby spojené s vyřizováním víz, pracovních povolení a veškerých dokladů k pobytu a práci v ČR. Proto AIESEC Zlín za své zprostředkované přijíždějící praktikanty eviduje náklady na překlady vysokoškolských diplomů potřebné k pracovnímu povolení, expresní zásilky do zahraničí před FedEx nebo DHL. Tyto náklady se meziročně snížily. Došlo k tomu však díky menšímu prodeji přijíždějících výměnných programů, které se odrazili i na výnosových ukazatelích.

Náklady na vzdělávací konference

O snižování nákladů na lokální, národní a mezinárodní konference již bylo zmíněno výše. V tabulce můžete vidět, že u těchto položek na účtu 518.007 a 518.008 došlo ke snížení o 25 % a 47 %. Celkově to tedy jen na těchto hodnotách činí úsporu 105 900 Kč. Mezi lety 2008 a 2009 došlo ještě k dalšímu rozdílu, který měl za následek úsporu nákladů u národních konferencí. V roce 2008 pobočka AIESEC Zlín pořádala jednu národní konferenci pro všechny ostatní pobočky v AIESEC ČR, proto jsou v roce 2008 náklady na národní konference tak vysoké. Tyto náklady však byly zpětně ostatním pobočkám přefakturovány a pobočce AIESEC Zlín proplaceny. To má za následek kompenzaci nákladů a současně také i vyšší výnosy na účtu 602.006 – Vzdělávací konference v roce 2008 než v roce 2009 a to o celých 52 %, tedy 38 800 Kč.

V roce 2009 došlo také ke snížení položky mezinárodní konference. V roce 2008 se prezidentka AIESEC Zlín zúčastnila konference v Brazílii, proto je hodnota u účtu 518.008 tak vysoká. I když celá částka nešla z finančních prostředků AIESEC Zlín – členka si platila část konference sama a také účast na této mezinárodní akci podpořilo město Zlín, ze kterého jí byla schválena dotace – v rámci finančního managementu si pobočka takový výdaj nemohla v roce 2009 dovolit a náklady na zahraniční konference se snížily. Finanční podpora od města Zlín, která kompenzuje náklady vynaložené na tuto konferenci, je vidět ve výsledovce na účtu 682 – Přijaté příspěvky (dary). Kdy je v roce 2008 tato částka téměř o polovinu vyšší.

Odvod z příjmů do fondů národního vedení

Další nemalou složkou nákladů jsou procentuální odvody z příjmů národnímu vedení. Tyto náklady jsou přímo vyvolané příjmy. Z tržeb, které za svoji činnost AIESEC vydělá, musí každá pobočka odvést určité procento do účetnictví národního vedení, které z těchto peněz vytváří několik různých fondů. O peníze z fondů mohou zpětně pobočky žádat jako o finanční pomoc pro určité projekty. Ty je nutné schválit Radou presidentů a náklady musí být doloženy vedení. V roce 2009 došlo ke snížení těchto odvodů u výměnných praxí, protože v roce 2009 nebylo podepsáno tolik stáží jako v roce 2008. Velký nárůst nákladů generujeme u účtu 518.003. To jsou odvody za tržby z produktu Career Days, který zaznamenal velký výnosový nárůst, jak je i patrné u tržeb za služby na účtu 602.003. Náklady spojené s odvody za tržby tohoto produktu se zvýšily o 259 % tedy o 77 300 Kč.

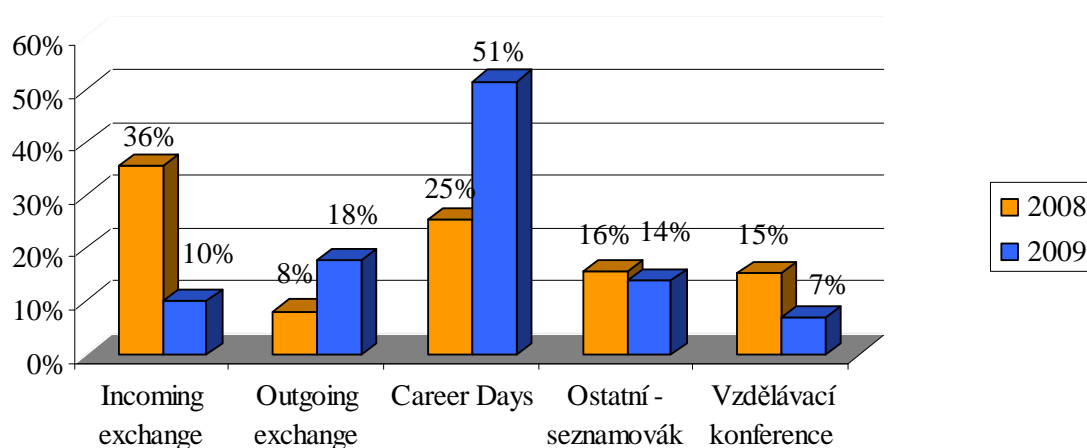
7.1.2 Analýza výnosů – Tržby z prodeje služeb

O některých výnosech, které přímo souvisí s náklady, byla zmínka už výše. V tabulce č. 5, která blíže rozebírá položky výnosového účtu *Tržby z prodeje služeb*, je na první pohled vidět, že celkové tržby z prodeje služeb se meziročně zvýšily. Došlo k nárůstu sice jen o 4 %, tzn. 22 000 Kč, přesto však v období krize to lze považovat za určitý úspěch.

Níže uvedený graf (Obr. 6) dokazuje podstatný skok ve výnosech z prodeje produktu Career Days a jeho vyšší procentuální zastoupení mezi celkovými tržbami z prodeje služeb. Avšak na druhou stranu jsou na místě obavy. Velká závislost na jednom druhu příjmu není určitě prospěšná, a pokud by došlo ke ztrátě partnera, který si produkt Career Days v roce 2009 zakoupil, je AIESEC Zlín vystaven velké nestabilitě.

Tab. 5: Meziroční změna výnosů Tržby z prodeje služeb (2008, 2009) [vlastní zpracování].

Číslo účtu	Analytické rozčlenění	Výnosy za období		
		2008	09/08	2009
602.001	Incoming exchange	176 500	-71%	52 000
	Provize za podpis smlouvy	88 500	-67%	29 000
	Paušální náhrada nákladů za realizaci praxe	51 000	-55%	23 000
	Ostatní – Key account management	37 000	-100%	0
602.002	Outgoing exchange	40 500	125%	91 300
	Provize za podpis smlouvy	12 500	598%	87 300
	Paušální náhrada nákladů za realizaci praxe	28 000	-86%	4 000
602.003	Career Days	125 700	112%	266 700
602.005	Ostatní – seznamovák	78 000	-8%	71 500
602.006	Vzdělávací konference	75 300	-52%	36 500
602	CELKEM – Tržby z prodeje služeb	496 000	4%	518 000

Obr. 6: Procentuální zastoupení položek na účtu 602 – Tržby z prodeje služeb [vlastní zpracování].

Výnosy z prodeje výměnných programů

V roce 2009 zaznamenala organizace AIESEC Zlín prudký pokles zájmu ze strany firem o zahraniční studenty, absolventy a praktikanty. V důsledku ekonomické a finanční krize firmy šetřily a většina z nich se potýkala s propouštěním svých vlastních zaměstnanců. Proto neměly zájem o přijímání nových pracovníků, i když šlo o praktikanty, kteří by jim mohli usnadnit cestu na mezinárodní trhy. Většina podniků byla v nejisté situaci, proto si ani netroufla rozvíjet se na mimo tuzemské trhy a expandovat. Tento dopad můžete vidět na

účtu 602.001 – Incoming exchange, kdy v roce 2009 došlo k prudkému snížení výnosů o 71 % tedy o více než 120 000 Kč oproti roku 2008.

Oproti tomu v opačné situaci se objevily výnosy z tržeb za studenty a absolventy, kteří chtěli přes organizaci AIESEC vyjet do zahraničí. V souvislosti s propouštěním českých firem a vysokou mírou nezaměstnanosti bylo pro čerstvé absolventy velice obtížné najít si práci v České republice a v hojné míře se setkávali se zájmem zaměstnavatelů o zahraniční zkušenost u svých účastníků výběrových řízení. Proto místní pobočka vykazovala v roce 2009 více než o 100 % vyšší výnosy ze strany vyjíždějících studentů. Nastalo tu však také jedno úskalí, které je možné pozorovat na účtu 602.002. V prvním řádku – provize za podpis smlouvy se objevuje tohle velké zvýšení, ale u tržeb za realizaci praxe došlo meziročně k poklesu. To znamená, že studenti a absolventi měli zájem o praxe AIESEC a podstoupili veškerá výběrová řízení, podepsali smlouvu a zaplatili první provizní poplatek, ale poté od svého záměru ustoupili a z realizace podepsané praxe ve většině případů sešlo.

Výnosy z prodeje Career Days

Nejzásadnější růst se dostavil v roce 2009 u položky Tržby za služby Career Days. Více než stoprocentní nárůst a příjem na účet o 140 000 Kč vyšší než v předcházejícím roce měl za následek zvýšení výnosů za rok 2008, a také snížení ztráty. K tomuto zvýšení došlo prodejem produktu Career days, a to přímo účastí na této akci pro firmu Partners for live planning a zveřejněním jejich reklamy na stránkách Career brochure – publikace, která se k této příležitosti vydává. Jak už je výše zmíněné, tak v souvislosti s tímto příjmem jsou vyvolané i výdaje a to v podobě odvodů % z příjmů do fondů národního vedení. Proto celá suma nezůstává přímo pro potřeby a činnost AIESEC Zlín, ale část z tržeb se odvádí.

Výnosy za vzdělávací konference

Účet 602.005 ukazuje výnosy spojené s pořádáním seznamovacího víkendu pro 1. ročníky Fakulty managementu a ekonomiky a Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Výnosy jsou poplatky za seznamovací víkend samotnými účastníky. Příjmy jsou však vyrovnány výdaji na účtu 518.007 – Lokální konference, jiné vzdělání, seznamovací víkend, kdy AIESEC Zlín platí za stravu a ubytování účastníků. Poplatek pokryje náklady za ubytování a stravu, ale kvůli ostatním nákladům například za tisk, poštovné nebo nákup kancelářských potřeb a materiálů na veškeré zabezpečení hladkého průběhu akce se někdy

tento projekt při celkové kalkulaci dostane do minusových hodnot. Proto by bylo dobré finančně zabezpečit rozdíl mezi náklady a výnosy sponzorem, partnerem, který akci podpoří nebo zvýšením poplatků účastníků tak, aby akce nebyla ztrátová.

O rozdílu a meziročním snížení výnosů na účtu 602.006 je napsáno více v souvislosti s účtem 518.007. Blíže je tedy rozebrán v kapitole 7.1.1 Analýza nákladů.

7.2 SWOT analýza financování AIESEC Zlín

V této kapitole je vytvořená SWOT analýza, která vychází z výše uvedené analýzy nákladů a výnosů a podrobnějšího rozepsání nákladů ostatních služeb a tržeb za služby. SWOT analýza ukazuje, kde jsou mezery a nedostatky ve financování pobočky, ale také přednosti, například oproti financování jiných poboček AIESEC v České republice. Pobočka AIESEC Zlín sice dosahuje v 2 letech po sobě ztráty, ale tahle ztráta je vyrovnána obchodními půjčkami od národního vedení, resp. podržením splatnosti interních faktur nebo je splacena v 1. kvartálu následujícího roku, když do účetnictví přichází příjmy z prodeje Career Days.

Silnou stránkou financování AIESEC Zlín oproti ostatním pobočkám v ČR je podpora dlouhodobých partnerů a jejich přízeň. Velký dík patří Univerzitě Tomáš Bati, pod kterou AIESEC Zlín funguje a pracuje. Škola podporuje činnost AIESEC jako takovou. Poskytuje prostory a drobný kancelářský materiál jako jsou náplně tiskáren nebo papíry. Bez této pomoci by pobočka měla mnohem vyšší náklady. Dalším významným partnerem je Nadace Tomáše Bati zastoupená panem Velevem, která při dobře vypracovaném návrhu podporuje některé projekty AIESEC Zlín. Nemalá pozornost patří firmě Barum Continental, která každý rok sponzoruje činnost AIESEC Zlín a vzdělávání jejich členů.

Další důležitou věcí, která stojí za zmínku je DPH. V současné době AIESEC Zlín není plátcem DPH. Když však pořádá nějakou vzdělávací konferenci nebo platí za takovou konferenci národnímu vedení nebo jiné velké pobočce AIESEC, (Praha, Brno nebo Ostrava) je celková částka za ubytování a stravu fakturovaná včetně DPH. Tím pobočka přichází ročně o několik desítek tisíc korun, které by si při placení DPH mohla odepsat jako daň na vstupu. S tím ovšem souvisí i daň na výstupu, kdy by pobočka musela DPH odvádět za své tržby. Je tedy otázkou propočtů a analýz, zda by se takový krok vyplatil a zda se může zařadit do příležitostí nebo hrozeb. Následující tabulka č. 6 ukazuje ve stručnosti vnitřní a vnější analýzu financování NO AIESEC Zlín.

Tab. 6: SWOT analýza financování AIESEC Zlín [vlastní zpracování].

Silné stránky	Slabé stránky
- dlouholetá tradice organizace AIESEC i místní pobočky Zlín - jasná vize a poslání organizace zaměřená na vzdělání a kulturní porozumění - dlouhodobí partneři (ACCA, Barum, Nadace T. Bati...) - podpora školy v zajištění kancelářského materiálu - široký záběr činností → velký výběr možností financování - tržby z prodeje produktu Career Days - studenti pracující pro organizaci, jako dobrovolníci	- vysoké odvody národnímu vedení - dlouhodobá ztráta - vysoké náklady za vzdělávací konference - půjčky od národního vedení - neefektivní členové - nedůvěra studentů k AIESEC - členové AIESEC nejsou sociálně znevýhodněnou skupinou → pro firmy není přitažlivé je podporovat - nedůvěra firem k organizaci řízené výlučně studenty - vysoká náklady na cestovné členů - ztrátovost projektů
Příležitosti	Hrozby
- vzrůstající společenské chování firem a jejich větší angažovanost do neziskové sféry - využívání nových zdrojů financování – fondy, granty, fundraising - rozvoj EU fondů → zvyšování množství peněz, povědomí u NO - velká nezaměstnanost v kraji → pro AIESEC znamená větší poptávku po zahraničních praxích - zvyšující se počet nadací, jako potenciálních dárců financí do NO - spolupráce s ministerstvy (MŠMT, MF..)	- finanční krize - další zvyšování DPH - zvyšování cen stravy a ubytování na vzdělávacích konferencích - zvyšující se ceny jízdného resp. nákladů na cestovné proplácené členům pobočky - zvyšování cen překladů a poplatků za víza a pracovní povolení - vznik nové konkurence - rozvoj činností stávající konkurence - snižování množství odborných praxí v databázi ve prospěch praxím rozvojem - ztráta kancelářských prostor → ztráta podpory ze strany UTB

8 MOŽNOSTI ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ AIESEC ZLÍN

Z analýzy nákladů a výnosů vyplývá, že financování AIESEC Zlín není právě vyrovnané a nejzdravější. Dochází k výkyvům mezi výnosy i mezi položkami v jednotlivých letech. Největším problémem je trvalá ztráta pobočky, která je dlouhodobě neudržitelná. Proto, aby se zajistila životnost AIESEC Zlín a nemuselo dojít k jejímu zavření, je potřeba rozvinout nové zdroje a možnosti financování právě i mimo výnosy z prodeje vlastních výrobků a služeb, aby na nich pobočka nebyla závislá.

V teoretické části je popsáno, jaké jsou obecné možnosti financování NO. Tato kapitola je zaměřená jednotlivě pouze na konkrétní relevantní možnosti financování NO místní pobočky AIESEC Zlín, na jejímž konci je v tabulce podle jednotlivých kritérií a škálového hodnocení jasně vidět, která možnost se jeví jako nejlepší a nejvýhodnější. Výpis jednotlivých možností zdrojů finančních prostředků není pro tuto práci vybrán náhodně. Jsou to možnosti, o které se AIESEC Zlín zajímá nebo které již kdysi v minulosti využil. Některé z nich se jeví jako reálné z teritoriálního hlediska, protože sídlí přímo na území města Zlína nebo Zlínského kraje tudíž podporují i jeho rozvoj. Jiné možnosti jsou věcné, protože souvisí s vizí a posláním AIESEC – tedy vzdělávání studentů, kulturní porozumění, podpora soudržnosti v rámci EU nebo jiné projekty.

8.1 Nadace Jana Pivečky

Jan Pivečka podnikal na Zlínsku v obuvnickém průmyslu. Svoji nadaci založil v roce 1996. Poskytuje příspěvky na podporu a pomoc výchově a vzdělávání mladých lidí, žáků a studentů v ČR s důrazem na výchovu a vzdělávání v oblasti kultury, ekonomiky, podnikání a obchodu, se zaměřením na zlínský region, mezinárodní výměně studentů, žáků a učňů, mezinárodním studentským a vzdělávacím akcím. Proto byla vybrána jako jedna z nových možností financování AIESEC Zlín. Jelikož majetek nadace byl jednou zestátněn a podruhé zprivatizován, omezila nadace podpory veřejnosti na minimum a nevypisuje mnoho dalších výběrových řízení. Zajímavé projekty podporuje nadace i mimo řízení schválené většinou správní rady nadace. Určitá možnost pro AIESEC Zlín se zde nachází, ale oproti jiným možnostem popsaných v této kapitole se umístila na jednom z posledních míst. [17]

8.2 Nadace Děti-kultura-sport

Nadace Děti-kultura-sport byla založena v roce 2000 na podporu několika druhů projektů vedoucích k rozvoji Zlínského regionu. Pro AIESEC je relevantní oblast nasměřovaná na pomoc projektům zaměřeným na výchovu a vzdělání dětí, mládeže a studentů, včetně příspěvků na činnost mládeže v zájmových organizacích na podporu volnočasových aktivit a studijních a odborných stáží českých občanů v zahraničí. Činnost nadace však podporuje mnoho aktivit a organizaci AIESEC dělají velkou konkurenci projekty zaměřené na malé děti nebo handicapované osoby. Proto může být velmi nesnadné tento grant získat bez větší specializace na takové skupiny obyvatel, které nejsou prvotní cílovou skupinou AIESEC. V současné době však nadace odložila vyhlášení dalších výběrových grantových řízení, takže získání finančních prostředků není zatím reálné. [16]

8.3 Nadace Tomáše Bati

Nadace Tomáše Bati přispívá na „*podporu kultury, vzdělání a podporou mládeže rozvíjet hodnoty společnosti a podnikatelského ducha, díky kterému se jméno Baťa stalo slavným.*“ [18] Nadace podporuje záměry na vědu a výzkum, bližší popis však není definován a specifikován. Proto se může na první pohled zdát, že by mohlo být snadné grant získat. AIESEC Zlín se to v minulosti na několik projektů podařilo. Podpora projektu však závisí na kvalitě provedení žádosti a zvláště na míře prospěchu pro společnost a rozvoj podnikatelského ducha, jak je psáno výše. Nadace T. Bati, stejně tak jako výše uvedené nadace, neposkytuje granty na běžnou činnost organizace, proto záleží projekt od projektu na jeho vysoké hodnotě, kvalitě a myšlence. [18]

8.4 Nadace Sophia

Nadace zřízená pro podporu všestranného vzdělání zvláště formami seminářů, školení, konferencí a jiných vzdělávacích akcí nebo dotaci studijních pobytů a stipendijních programů. [19] Tento grant svým popisem přesně vyjadřuje potřebu AIESEC Zlín snížit náklady na vzdělávání členů vynaložené na lokální, národní i mezinárodní konference. Jako výhodné se jeví množství podpořených projektů, častá data uzávěrek – čtyřikrát ročně, jednoduchost vypracování žádosti a také fakt, že organizace AIESEC (brněnská pobočka), už několikrát na takové účely od Nadace Sophia finanční příspěvky dostala. Protože se tento

zdroj jeví jako jeden z velmi potencionálních, je v příloze č. II připojena reálná žádost o grant, která bude na nadaci s nutnými přílohami poslána k její nejbližší uzávěrce. [19, 20]

8.5 AIESEC národní fondy

V kapitole 7.1.1. (Analýza nákladů) je již zmíněno, že každá z poboček odvádí na účet národního vedení určitá procenta ze svých tržeb. Vedení pak z těchto prostředků vytváří fondy, do kterých pobočky zpětně mohou žádat. U těchto interních fondů je výhoda v jejich neoficiálním zadání a jsou považovány za snadno získatelné. Na tyto účely jsou však velice omezené prostředky a konkurence dalších 7 poboček je velká. Další předností je velká rozmanitost žádostí, které může vedení přijmout - od jednoduchých po velké projekty, od příspěvku na obecnou činnost po prostředky na konkrétně zaměřený okruh činnosti. Většinou se podporují projekty vytvořené v souladu s dlouhodobým plánem pobočky.

8.6 Visegrádský fond

Mezinárodní fond založený v roce 2000 zeměmi Visegrádské čtyřky – CZ, SK, HU, PL – působí při Ministerstvu mládeže a tělovýchovy. Fond prostřednictvím grantů poskytuje pomoc zejména pro projekty v oblasti kultury, vzdělání, vědy a výzkumu, přeshraniční spolupráce, turistiky či výměny mládeže. Celý fond poskytuje přes 5 miliónů EUR a v osmi uzávěrkách ročně podpoří přes 400 projektů - téměř každý třetí projekt. Další výhodou je opravdu široký záběr podporovaných činností a některé se s posláním AIESEC velice blíže spojují. Proto by bylo možné žádat jak na činnost obecně, tak i na podporu určitých národních i mezinárodních projektů a konferencí. Podpora pro organizaci jako je AIESEC se zdá velmi reálná, zvláště pro mezinárodní konferenci AIESEC, která je právě pro vedení národních a lokálních poboček AIESEC v zemích V4 pořádávána v letních měsících. [23]

8.7 Zlínský kraj, Město Zlín

Organizační složky státu Zlínského regionu nabízejí širokou škálu možností pro žádosti o finanční prostředky. Jsou to však oblasti rozvoje venkova, zemědělství, lesnictví nebo včelařství. V oblasti vzdělávání a mezinárodních vztahů a podpory mládeže je zde několik druhů grantů. Při bližším prozkoumání popisu jednotlivých možností se však většina příležitostí ukazuje pro AIESEC jako ne zcela výhodné řešení. V současné době probíhá příjem žádostí do výběrového řízení na „Podporu dalšího vzdělávání,“ který je spolufinancován

z ESF a MŠMT. Grant by bylo možné uplatnit na vzdělávací konference. Detailní popis však ukazuje, že projekt je zaměřen spíše na vzdělávání dospělých, lektorů nebo vzdělání třetího věku, takže pro činnost AIESEC není úplně relevantní. [22]

8.8 Mládež v akci

Tento rozsáhlý program zaměřený na podporu volnočasových aktivit mládeže rozděluje prostředky z EU ve výši 885 milionů EUR. Tento program má 5 hlavních akcí, které se dále člení.

- Akce 1 - Mládež pro Evropu,
- Akce 2 - Evropská dobrovolná služba,
- Akce 3 - Mládež ve světě,
- Akce 4 - Systémy na podporu mládeže,
- Akce 5 - Podpora Evropské spolupráce v oblasti mládeže.

Široký záběr podporujících oblastí a velké množství prostředků jsou jeho výhodou, avšak za výhodami stojí velká konkurence, těžké vypracování projektů a ještě těžší vyúčtování a doložení veškerých náležitostí. Taková práce je velice časově náročná. Jelikož AIESEC Zlín je založen na dobrovolném členství, není zde možnost vyčlenit jednoho člověka, který by se o korektnost a správný chod skutečně odborně staral. Po bližších rozhovorech s regionálními konzultanty se ukázalo, že na činnost AIESEC se vztahuje jen jediná z pěti akcí, i když se na první pohled zdají příhodné téměř všechny. S doložením nákladů a vyúčtováním je mnohdy tolik starostí, že ani nestojí za to vytvářet malé projekty za malé množství poskytnutých finančních prostředků. [14]

8.9 Národní nadace – Vodafone, O2, t-mobile, ČEZ, E.on

Některé velké mezinárodní firmy působící v Česku zakládají své vlastní nadace, aby se veřejnosti ještě více zviditelnily. Je to další zajímavý způsob, jak pro organizaci získat finanční prostředky. Pro AIESEC se však většina z těchto nadací nehodí, protože podporují děti, handicapované občany nebo jiné znevýhodněné skupiny. Může se zde však vyskytnout nárazová možnost při vyhlášení zajímavého krátkodobého programu. Proto je dobré mít tyto možnosti na paměti a čas od času se informovat o aktuálních výběrových řízeních. [20]

8.10 Firemní fundraising

U tohoto specifického druhu financování existuje nespočet možností jaké firmy, jak a s jakým projektem, oslovit. Nejsou zde vypisované granty ani dotační možnosti. K oslovení se zde nabízí hlavně velké společnosti, které jsou typické pro Zlín nebo Zlínský kraj. Jsou to například firmy - Baťa, Barum Continental, Tescoma, Hamé a další společnosti, které se zajímají o rozvoj regionu, vzdělání mladých lidí nebo podpoří myšlenku mezinárodní spolupráce a kulturního porozumění, které je hlavní vizí AIESEC. Pak to mohou být i menší společnosti, které s AIESEC Zlín v současné době spolupracují na výměnných programech a praxích nebo byly pro takový účel už jednou v minulosti osloveny.

Novým způsobem může být představit obchodní společnost, že dar pro NO si v minimální výši 2 000 Kč až do 5 % ze základu daně mohou odepsat a tím si snížit daňovou povinnost, jak je blíže popsáno v kapitole 3.3.2. Záleží na tom, jestli firma takový odpočet daně již nevyužívá a nedaruje prostředky jiným NO, nebo zda by pro ně tato možnost byla zajímavá.

Možnosti získávání zdrojů z firemního fundraisingu je pro pobočku velmi reálná, relevantní a mohla by opravdu hodně přispět ke zlepšení financování AIESEC Zlín. Je však tak rozdílná a odlišná od ostatních uvedených možností - nadací, grantů a fondů, že není vhodné srovnávat je spolu s níže uvedené analýze. Proto v tabulce č. 7 možnosti firemního fundraisingu chybí, ale zde ve výčtu je uvedena, protože to je jedna z lukrativních možností a nemělo by se na ni zapomínat.

Existují určitě ještě další možnosti a zdroje, kde a jak získat finanční prostředky. Výše vyjmenování hlavní zástupci jsou vybráni pro tuto práci jako reprezentativní vzorek pro nastínění nových možností pro financování AIESEC Zlín.

Celá kapitola č. 8 je stručně a jasně analyzována v tabulce č. 7, kde jsou jednotlivé možnosti obodovány na hodnotící škále od 1 do 3 bodů. Jednotlivé nadace mají různé požadavky na přesné vymezení oboru, který podporují, na náročnost vypracování zadání nebo kritéria a nároky na vyúčtování a doložení celého grantu. Spis hodnotí vypsání granty konkrétně pro AIESEC Zlín.

9 ANALÝZA MOŽNOSTÍ FINANCOVÁNÍ AIESEC ZLÍN

Jednotlivé možnosti, kde lze získat finanční prostředky, jsou bodované na hodnotící škále od 1 do 3. přičemž 1 bod znamená nejnižší a nejméně výhodné hodnocení a 3 body představuje vysoký stupeň výhodnosti. Tak součinem váhy a hodnotící škály vyplyne nejvhodnější možnost. Tou se stane ta, která bude mít nejvyšší bodové ohodnocení. Bližší vysvětlení je uvedeno v příloze IV.

Uvedené zdroje možností financování jsou velice různorodé a odlišné - některé mají striktní pravidla, jiné nikoli. Některé údaje, které jsou v tabulce ohodnocené, je možné bez větších problémů a snadno dohledat na internetových stránkách nebo zjistit pomocí e-mailu nebo telefonátů. Jiné jsou však odhadnuté na základě odborného odhadu.

Tab. 7: Analýza možných zdrojů financování AIESEC Zlín [vlastní zpracování].

Možnost získání finančních prostředků	Relevantnost a reálnost	Množství získaných prostředků	Náročnost vypracování návrhu	Náročnost získání prostředků	Konkurence	Náročnost při vyhodnocení a doložení projektu	CELKEM	Pořadí
% váhy	25%	10%	15%	20%	5%	25%	100%	x
Nadace Jana Pivečky	1	1	2	1	2	2	1,45	8.
Nadace Děti-kultura-sport	1	1	2	1	2	2	1,45	8.
Nadace Tomáše Bati	2	1	3	3	3	2	2,30	3.
Nadace Sophia	3	2	3	3	2	2	2,60	1.
AIESEC národní fondy	3	1	3	2	2	3	2,55	2.
Visegrádský fond	3	2	1	3	3	1	2,10	4.
Město Zlín, Zlínský kraj	1	2	2	2	2	2	1,75	5.
EU fondy (Mládež v akci)	2	3	1	1	2	1	1,50	7.
Národní nadace - Vodafone, O2, ČEZ	1	2	2	2	1	2	1,70	6.

10 ZHODNOCENÍ, DOPORUČENÍ A NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ

Analýza současného stavu zjistila, že úroveň financování pobočky AIESEC Zlín není právě stabilní. Pobočka je už dlouhodobě ztrátová a tyto ztráty vyrovnává pozdržením splatnosti interních faktur národnímu vedení. Tyto interní faktury jsou vystavovány převážně za odvody z tržeb do fondů, které národní vedení vytváří.

10.1 Diverzifikace příjmů

V posledním roce se ukázalo, že se pobočka stala závislou pouze na jednom druhu příjmu a to na tržbách z prodeje Career Days, které v roce 2009 dosahovali více než 45 % z celkových výnosů. Proto je nutné zdroje financování více diverzifikovat a rozdělovat do více různých možností, které jsou blíže popsány výše.

10.2 Snížení nákladů pobočky vzdělávací konference

Z analýzy je také na první pohled zřejmé, že nejvyšším nákladem, který pobočka během roku vydává, jsou platby za lokální a národní vzdělávací konference. Vzdělávat své členy na takových konferencích je jedno z hlavních poslání organizace. Je ale nutné zamyslet se nad otázkou, zda si pobočka tak vysoké náklady na vzdělání členů může dovolit, když členové zpětně nepřinášejí výnosy, ze kterých by jim účast na této konferenci mohla být zaplacená. Proto jednou z možností je snížit počet účastníků konference. Toto opatření se může však stát kontraproduktivním, protože členové nedostanou vzdělání, které z účasti na konferencích plyne. Dalším návrhem může být snížení jednotkových nákladů na tyto vzdělávací akce - za stejné množství prostředků by mohlo na konferenci odjet více účastníků.

V současné době se pobočka spolupodílí na proplácení konferencí buď v plné výši nebo s většinovým podílem. Proto neposledním v řadě návrhů na snížení nákladů pobočky za konference, je plná nebo většinová finanční spoluúčast účastníků konference. Členové AIESEC Zlín by mohli vyjet na vzdělávací akci, ale veškeré náklady na ubytování a stravu by si museli zaplatit sami. Tento návrh má také svá úskalí, protože náklady na jednu čtyřdenní konferenci se v plné výši pohybují v rozmezí 1 800 Kč až 2 500 Kč. Takový náklad si mnoho studentů nemůže dovolit. Proto by bylo pro obě strany výhodné náklady rozdělovat rovným dílem a tím by se náklady pobočky snížili.

Další možné řešení by se mohlo skrývat v nových zdrojích financování, jak je představené v kapitole 8., kde by bylo možné pomocí grantů nebo fondů financovat vzdělávání vysokoškolských studentů. Tato možnost je celkem relevantní zvláště pro mezinárodní konference. Na zahraničních kongresech se vzdělání střetává společně s kulturním porozuměním a mezinárodními vztahy. Je pak snadnější začlenit se do konkrétní nabídky grantů. Takovým případem je třeba Nadace Sophia nebo Visegrádský fond, které podporují právě takové programy a projekty, jako jsou mezinárodní konference. Z analýzy možností financování (tab. 7.) je vidět, že Nadace Sophia se zdá jako nejvýhodnější z uvedených možností. Pro reálný dopad této práce na fungování pobočky AIESEC Zlín je v příloze č. II. vypracován i projekt žádosti o grant u Nadace Sophia, který bude poslán k nejbližší uzávěrce.

10.3 Samofinancovatelnost všech projektů

Každý nově vytvořený projekt, zavedení nového výrobku nebo pořízení nového stroje musí být v každé firmě zpětně financovaný ze zisků. Proto i v neziskové sféře, je důležité, aby každá akce nebo projekt byl finančně zajištěný samofinancovatelný, a ziskový. Jedině tak nedojde ke ztrátovosti celé organizace. Tento postup by měl být zcela běžný. Velké a známé projekty nebo akce s dlouhou tradicí konající se každoročně, mají většinou okruh dlouhodobých podporovatelů. Jednorázové, finančně nenáročné akce může podpořit například univerzita svým technickým zajištěním nebo určitý partner, kterému bude blízké konkrétní zaměření projektu.

Jedním z velkých projektů je Seznamovací víkend pro 1. ročníky několika fakult univerzity. Účastníci si platí stravování a ubytování sami, ale přesto se díky ostatním nákladům (například na propagaci) stává tato akce pro pobočku AIESEC ztrátová. Proto by bylo na místě zaměřit se na hledání partnera, kterého zaujme možnost prezentovat se před novými studenty Univerzity ve Zlíně, před mladými lidmi a studenty vysoké školy. Mohou to být banky, které hledají mezi studenty nové zákazníky pro své produkty. Prodejci elektroniky, kteří mohou nabídnout začínajícím vysokoškolákům notebook nebo jinou elektroniku nebo výrobci a prodejci jiného školního materiálu, kteří si touto cestou udělají reklamu. Za poskytnutí možnosti a prostoru pro prezentaci a reklamu je očekávána finanční nebo materiální kompenzace. Malé jednorázové projekty jako jsou semináře, workshopy nebo zábavné akce pro studenty sebou nenesou velkou finanční zátěž. Přesto by bylo výhodné, aby nebyly tyto činnosti ztrátové. Převážně jde jen o tisk propagačních materiálů nebo nákup drobného

kancelářského materiálu. Nalezení partnera, který by tisk materiálů sponzorsky podpořil by také mohlo vést ke zlepšení financování pobočky AIESEC Zlín.

10.4 Projekty přitažlivé pro veřejnost

Další základní otázkou pro zlepšení financování NO je vytvářet takové projekty, které budou společnost zajímat. Pro AIESEC konkrétně to znamená například nabízet takové zahraniční praxe, které studenty osloví nebo umožňovat rozvoj firem, o který mají skutečně zájem. Jedním z cílů AIESEC je poskytovat takovou úroveň služeb, která zajistí spokojenost zákazníků. Toto pravidlo platí i pro různé další akce - workshopy nebo projekty, kde by mělo být hlavní a neopomenutelnou otázkou, zda si takový projekt získá firmy, aby ho finančně podpořili a studenty, aby se do něj zapojili.

10.5 Zlepšení firemního fundraisingu

Z analýzy možných zdrojů financování AIESEC Zlín lze pozorovat, že mezi prvními třemi nevýhodnějšími možnostmi je i zavedení nebo zlepšení firemního fundraisingu. Taková možnost se zdá rozsáhlou a hojně využívanou metodou. Je však o něco těžší najít partnera, který by sponzoroval činnost organizace jako takovou, než jenom její určité projekty. Klade se otázka, zda podniky takovou nabídku přijmou a bude pro ně výhodné poskytovat finanční pomoc NO jako je právě AIESEC. V kapitole 8. práce blíže popisuje, které firmy je možné oslovit. Materiál vytvořený AIESEC Zlín na získání prostředků od firem lze vidět v příloze III.

10.6 Zvýšení efektivity členů

Práce je zaměřená na nalézání a využívání nových možností financování. Nesmí se ale opomenout ani příjmy z vlastní činnosti za prodej celé škály produktů. Tyto příjmy jsou nejlepším druhem financování organizace, protože tak dokazuje, že je i bez externí pomoci schopná vydělat si na svoji činnost. Dalším návrhem tedy je sledovat a zvyšovat efektivitu členů AIESEC Zlín při prodeji produktů AIESEC, dodržovat určitou pracovní morálku a stále se zdokonalovat a vzdělávat v prodejních znalostech. I když členové AIESEC dělají svou práci dobrovolně, nemělo by to znamenat plýtvání s lidskými zdroji na nevýnosnou, ne-li neúčinnou práci.

ZÁVĚR

Neziskové organizace neodmyslitelně patří do demokratické, rozvinuté společnosti a zaujmají ve světových ekonomikách svoji nezastupitelnou roli. Mnoho NO však bojuje o svůj život, přemýšlí, jakým způsobem získat finanční prostředky, a hledá nové možnosti a zdroje pro své financování.

Proto se tato bakalářská práce v začátku teoretické části věnovala rozčlenění národního hospodářství jako celku, a poté neziskovému sektoru jako oblasti, která z národního hospodářství vychází. V praktické části této práce je v úvodu představena organizace AIESEC a analyzován její současný stav financí. Bližší rozbor nejzásadnější skupiny nákladů a výnosů je shrnut ve SWOT analýze, která ukazuje vnitřní i vnější prostředí financování AIESEC Zlín. Vyjmenováním několika možností zdrojů financování, které jsou pro Zlínskou pobočku reálné, vznikla analýza, která dokazuje, které možnosti jsou pro AIESEC Zlín nejvýhodnější a nejlépe uskutečnitelné.

Ve své bakalářské práci jsem chtěla zužitkovat praktické znalosti, které jsem ročním působením ve vedení pobočky AIESEC Zlín získala. Cílem práce bylo zjistit nové informace o různých možnostech financování a pomoci tak k její lepší finanční stabilitě, což dokazuje především kapitola 9 - Analýza možností financování. Díky analýzám provedeným v praktické části se podařilo poodkrýt slabá místa a zádrhele, které by se mohly zlepšit, a na druhé straně také silné stránky, od kterých se pobočka může odrazit. Doufám, že návrhy a doporučení uvedené v samém závěru práce povedou k lepšímu zacházení s finančními prostředky na pobočce nebo k rozšíření možností zdrojů financování.

Práce ukazuje, že v oblasti financování je mnoho prostoru a šancí pro zlepšení. Praktické rady, které jsou ještě podpořeny reálnými dokumenty v přílohách PII. (vypracování návrhu na žádost o grant) a PIII. (propagační materiál pro komunikaci s firmami o možnostech darů pro NO) dokazují, že zlepšení finanční situace je reálné. Po zavedení návrhů nemusí být ani tak těžké pozvednout současný stav financí, jak se na počátku může zdát. Žádost o grant v příloze II bude poslána pobočkou AIESEC Zlín do Nadace Sophia k její nejbližší uzávěrce k 31. 5. 2010. Je možné tvrdit, že tato bakalářská práce bude mít dopad na Zlínskou pobočku a vyjadřuje skutečnou snahu o zlepšení finanční situace AIESEC Zlín.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, obor evropských fondů, 2007. 29 s. Dostupné z WWW: <www.strukturalni-fondy.cz>.
- [2] BOUKAL, Petr. Et al. Ekonomika a financování neziskových organizací. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 2007. 110 s. ISBN 978-80-245-1293-8.
- [3] FRIČ, Pavol, GOULLI, Rochdi. Neziskový sektor v České republice. 1. vyd. Praha : Eurolex Bohemia, 2001. 203 s. ISBN 80-86432-04-1.
- [4] HYÁNEK, Vladimír. Ekonomika neziskových organizací. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2004. 107 s. ISBN 80-210-3501-3.
- [5] JIROUTEK, Radek. Možnosti financování neziskových organizací v ČR. 2007. 60 s.
- [6] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2010 : Úplná znění platná k 1. 1. 2010*. 18. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2010. 280 s. ISBN 978-80-247-3206-0.
- [7] NOVOTNÝ, Jiří. Ekonomika a řízení neziskových organizací (zejména nevládních organizací). 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2004,. 156 s. : ISBN 80-245-0792-7.
- [8] POLÁČKOVÁ, Zuzana. Fundraisingové aktivity : jak získávat finanční prostředky od místní komunity 1. vyd. Praha : Portál, 2005. 119 s. ISBN 80-7178-694-2.
- [9] REKTORŮŮ, Jaroslav. Et al. Organizace neziskového sektoru : základy ekonomiky, teorie a řízení. 1. vyd. Praha : EKOPRESS, 2001. 177 s. ISBN 80-86119-41-6.
- [10] RŮŽIČKOVÁ, Růžena. Neziskové organizace. 10. aktualizované vyd. Olomouc : Anag, 1999. 247 s. ISBN 80-7263-012-1.
- [11] ZÁVODNÁ, Lucie Sára. Analýza marketingové komunikace v organizaci AIESEC Česká republika. 2006. 59 s.

Interní materiály:

- [12] Interní materiály AIESEC

Elektronické zdroje:

- [13] *AIESEC Česká republika* [online]. 2010 [cit. 2010-04-11]. AIESEC. Dostupné z WWW: <<http://www.aiesec.org/czech-republic/>>.
- [14] *Mládež v akci* [online]. 2007-2010 [cit. 2010-04-12]. Mládež v akci. Dostupné z WWW: <<http://www.mladezv akci.cz/>>.
- [15] *Myaiesec.net* [online]. 2010 [cit. 2010-04-12]. AIESEC. Dostupné z WWW: <<http://www.myaiesec.net/login.do>>.
- [16] *Nadace Děti-kultura-sport* [online]. 2010 [cit. 2010-04-12]. Nadace Děti-kultura-sport. Dostupné z WWW: <<http://www.nadacedks.cz/>>.
- [17] *Nadace Jana Pivečky* [online]. 2010 [cit. 2010-04-13]. Nadace Jana Pivečky. Dostupné z WWW: <<http://www.pivecka.cz/>>.
- [18] *Nadace Tomáše Bati* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. Nadace Tomáše Bati. Dostupné z WWW: <<http://www.batova-vila.cz/>>.
- [19] *Nadace Sophia* [online]. 2003 [cit. 2010-05-01]. Nadace Sophia. Dostupné z WWW: <<http://www.nadacesophia.cz/>>.
- [20] *Neziskovky.cz* [online]. 2008 [cit. 2010-04-12]. Grantový kalendář. Dostupné z WWW: <<http://neziskovky.cz/cz/fakta/neziskovy-sektor-v-cr/statistika/>>.
- [21] *Neziskovky.cz* [online]. 2008 [cit. 2010-04-12]. Statistika počtu NNO. Dostupné z WWW: <<http://neziskovky.cz/cz/fakta/neziskovy-sektor-v-cr/statistika/>>.
- [22] *Portál Zlínského kraje* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Aktuálně vyhlášené výzvy a možnosti podpory administrované Zlínským krajem. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=137000&doctype=ART&nid=2874&cpi=1>>.
- [23] *Portál Zlínského kraje* [online]. 2010 [cit. 2010-04-06]. Mezinárodní visegrádský fond. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=99860&doctype=ART>>.
- [24] *Statistika počtu NNO* [online]. 2010 [cit. 2010-04-12]. Český statistický úřad. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AIESEC	Mezinárodní sdružení studentů ekonomických a obchodních věd = Association Internationale des Etudiants en Science Economiques et Commerciales
BÚ	Běžný účet (bankovní)
CF	Fond soudržnosti
COPNI	Systém klasifikace netržních činností OSN
CSR	Společenská odpovědnost firem = Corporate Social Responsibility
CZ	Česká republika
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGGF	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
EFF	Evropský rybářský fond
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská Unie
EUSF	Evropský fond solidarity
FIFG	Finanční nástroj pro řízení rybolovu
HU	Maďarská republika
ICNPO	Mezinárodní klasifikace neziskových organizací
IPA	Fondy předvstupní pomoci
KB	Komerční banka

MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NGO	Non-government organization
NH	Národní hospodářství
NNO	Nestátní nezisková organizace
NO	Nezisková organizace
NROS	Nadace rozvoje občanské společnosti
NUTS	La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques = Regionální členění státu
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností (nevýrobních)
OSN	Organizace spojených národů
PL	Polská republika
SF	Statutární fondy
SK	Slovenská republika
SWOT	Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb
UTB	Univerzita Tomáše Bati
V4	Visegrádská čtyřka – země Visegrádu – Česká republika, Slovenská republika, Polská republika, Maďarská republika
ZD	Základ daně

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Čtyřsektorové rozdělení národního hospodářství podle Pestoffa [9, s. 16].	14
Obr. 2: Logo AIESEC s deskriptorem [12].	33
Obr. 3: Mapa poboček AIESEC Česká republika [13].	34
Obr. 4: AIESEC Experience – dráha člena AIESEC, vzdělávací proces členů [13].	35
Obr. 5: Procentuální zastoupení položek na účtu 518 – Ostatní služby [vlastní zpracování].	42
Obr. 6: Procentuální zastoupení položek na účtu 602 – Tržby z prodeje služeb [vlastní zpracování].	44

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Srovnání klasifikací [4, s. 17].	18
Tab. 2: Fondy Evropské Unie [1, s. 2 (upraveno)].	21
Tab. 3: Srovnání výsledovky (2008 a 2009) [vlastní zpracování].	39
Tab. 4: Meziroční změna nákladů Ostatních služeb (2008, 2009) [vlastní zpracování]	41
Tab. 5: Meziroční změna výnosů Tržby z prodeje služeb (2008, 2009) [vlastní zpracování].	44
Tab. 6: SWOT analýza financování AIESEC Zlín [vlastní zpracování].	47
Tab. 7: Analýza možných zdrojů financování AIESEC Zlín [vlastní zpracování].	53

SEZNAM PŘÍLOH

- PI. Statistika počtu NNO v letech 1991 – 2009
- PII. Žádost o grant Nadace Sophia
- PIII. Propagační materiál na firemní fundraising
- PIV. Popis a vysvětlení tab. 7: Analýza možností financování

PŘÍLOHA P I.: STATISTIKA POČTU NO V LETECH 1991 – 2009

Tato příloha slouží jako ukázka rozvoje neziskového sektoru v rozmezí téměř dvaceti let. Dokazuje, že neziskový sektor má v ČR své podstatné zastoupení a 1 597 nadací a nadačních fondů v roce 2009 skrývá mnoho možností pro získání prostředků pro NO AIESEC. Je zde však také patrné, že AIESEC má kolem sebe v neziskové oblasti širokou konkurenci, která nedává prostor pro zahálení. Každý z konkurentů potřebuje finance na uskutečňování činností, pro něž byli založeni a které zlepšují sociální prostředí v ČR.

Statistika počtu NNO v letech 1991 – 2009 [21, 24].

Rok	Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Evidované právnické osoby	Organizační jednotky sdružení
1991	9 366					
1992	15 393	1 551				
1993	21 694	2 768				
1994	24 978	3 800				
1995	26 814	4 253				
1996	27 807	4 392		*1		
1997	30 297	5 238		52		
1998	36 046	**55	**71	129		
1999	38 072	272	695	560		
2000	42 302	282	735	557		
2001	47 101	299	784	701		
2002	49 108	330	825	762	4 785	30 547
2003	50 997	350	859	884	4 946	31 509
2004	53 306	362	898	1 038	4 927	32 020
2005	54 963	368	925	1 158	4 605	33 178
2006	58 347	380	992	1 317	4 464	28 868
2007	61 802	390	1 048	1 486	4 446	29 378
2008	65 386	411	1 095	1 658	4 399	29 752
2009	68 631	429	1 168	1 813	4 347	30 640

* Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech vstoupil v platnost 1. ledna 1996

** Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech vstoupil v platnost 1. ledna 1998

PŘÍLOHA P II.: ŽÁDOST O GRANT NADACE SOPHIA

ŽÁDOST O NADAČNÍ PŘÍSPĚVEK

INFORMACE O ŽADATELI

Název instituce/ Jméno a příjmení	AIESEC Zlín Martina Johnová
Adresa:	Mostní 5139 760 01 ZLÍN
Telefon:	+ 420 733 734 970
E-mail:	zlin@aiesec.cz

INFORMACE O PROJEKTU

Název projektu:	Žádost o podporu na účast členů organizace AIESEC Zlín na mezinárodní konferenci
Popis projektu:	Mezinárodní konference organizace AIESEC konaná v Maďarském městě Gyor. Tato konference je pořádána pro vedení místních poboček z České republiky, Slovenské republiky, Maďarska, Polska a Rakouska. Hlavní náplní této konference je osobní i profesní rozvoj vedení poboček, plánování jejich dalšího chodu, strategické rozhodování o nich, navazování mezinárodních kontaktů mezi těmito pobočkami a tak napomáhá ke kulturnímu porozumění a lepší mezinárodní spolupráci organizace AIESEC. Konference je založena na získání vědomostí v oblasti řízení a vedení a prohlubování vztahů členů AIESEC v Evropě a poznávání různých kultur světa. Žádáme Vás o finanční výpomoc a náhradu nákladů spojených s touto konferencí pro vedení místní pobočky AIESEC Zlín.
Termín konání:	2. – 8. 8. 2010

INFORMACE O ROZPOČTU

Celkový rozpočet projektu:	45 000 Kč
Požadovaná částka od Nadace Sophia:	20 000 Kč
Jiné zdroje financování:	Osobní zdroje studentů, finanční příspěvky od organizace AIESEC Zlín

Podrobný popis projektu - **Žádost o podporu na účast členů organizace AIESEC Zlín na mezinárodní konferenci**

Žádáme Vás o finanční pomoc na účast na mezinárodní konferenci **pro 6 studentů Univerzity Tomáš Bati ve Zlíně, kteří působí ve vedení místní pobočky AIESEC Zlín.**

AIESEC je největší studenty řízená organizace na světě, působící v České republice od roku 1966. **AIESEC sdružuje studenty se zájmem o sebevzdělávání, o získání znalostí a zkušeností z praxe již během studia.** Pracování na projektech, působení na různých vedoucích pozicích, braní na sebe zodpovědnosti, organizování, trénování atd. Jsou pouze některé body, které AIESEC v sobě skrývá. Toto je jen jeden pohled na AIESEC – druhá část působnosti a kouzla AIESEC je skryta v poskytování a zprostředkování odborných stáží pro studenty z celého světa. Čeští studenti mají proto šanci zažít kulturu cizího státu na vlastní kůži, zdokonalit se a rozvíjet se. Firmy mají možnost poznat obchodní postupy jiných zemí, oživit vlastní kulturu a rozhled, jednodušeji navázat nové obchodní vztahy apod. Vize AIESEC spočívá ve sblížení kultur, jejich porozumění a to právě díky vzdělání, které poskytujeme prostřednictvím vzdělávacích konferencí v České republice i v zahraničí, a kulturním výměnám. V České republice působíme na 9 pobočkách, které se sdružují v krajských městech a působí pod záštitou tamních univerzit. **Ve své podstatě každá pobočka působí s delegováním právní subjektivity řízené z národního vedení.**

Vedení každé pobočky je zodpovědné za chod organizace a zodpovídá za její rozvoj. **Studenti tuto práci vykonávají v rámci svého volného času a náhradou za jejich strávený čas nejsou finanční prostředky, ale osobní rozvoj a lepší možnost uplatnění se na trhu práce oproti jejich vrstevníkům.** Pozice ve vedení místní pobočky si žádá speciální vzdělání a účast na speciálních mezinárodních konferencích, kde zastupují celou svou pobočku a sdílí zkušenosti z různých poboček z celého světa.

Jednou z těchto konferencí je i mezinárodní konference, která **se koná od 2. do 8. srpna 2010 v Maďarském městě Győr.** Tato konference je pořádána pro vedení místních poboček z České republiky, Slovenské republiky, Maďarska, Polska a Rakouska. Hlavní náplní této konference je osobní i profesní rozvoj vedení poboček, plánování jejich dalšího chodu, strategické rozhodování o nich, navazování mezinárodních kontaktů mezi těmito pobočkami a tak napomáhá ke kulturnímu porozumění a lepší mezinárodní spolupráci organizace AIESEC. Konference je založena na získání vědomostí v oblasti řízení a vedení

a prohlubování vztahů členů AIESEC v Evropě a poznávání různých kultur světa. Žádáme Vás o finanční výpomoc a náhradu nákladů spojených s touto konferencí **pro vedení místní pobočky AIESEC Zlín.**

Příspěvek v hodnotě 20 000,- bude rovnoměrně rozložen mezi 6 lidí ve vedení AIESEC Zlín – Prezident a Vice-prezidenti pro finance, lidské zdroje, vztahy s veřejností a 2 Vice-prezidenti, kteří jsou zodpovědní za přijíždějící i vyjíždějící výměnné praxe. **Finanční prostředky budou použity na jejich zpáteční cestovní výdaje do města Győr a na týdenní zajištění jejich stravy a ubytování.** Skutečné náklady s konferencí jsou vyšší než žádaná částka. Tento rozdíl bude hrazen samotnými účastníky konference nebo se na financování těchto nákladů bude spolupodílet místní pobočka AIESEC Zlín, kterou účastníci budou zastupovat.

Prostřednictvím této žádosti o grant Vás prosíme o finanční výpomoc, která nám umožní rozvíjet schopnosti a dovednosti mladých a aktivních lidí, kteří se snaží pro svůj rozvoj dělat něco navíc než většina jejich vrstevníků. Tím že jsme nezisková organizace, nemáme tolik prostředků k tomu ocenit produktivitu a aktivitu našich členů finančně. Jelikož pozice prezidenta si vyžaduje obrovské úsilí a velké množství vynaloženého volného času, snažíme se jim jejich úsilí vracet alespoň v materiální podobě a to speciálně účastí na různorodých konferencích pořádaných organizací AIESEC. Vaše finanční výpomoc je pro nás z celé škály nabízených grantů ta nejrelevantnější, protože právě vaše nadace se zaměřuje na vzdělání a rozvoj mladých lidí, což je principální myšlenka naší organizace. Výsledkem našeho úsilí a investic jsou aktivní členové, kteří z velkého procenta obsazují po ukončení vysokoškolského studia prestižní pozice ve společnostech s vybudovaným jménem v České republice i mimo ni. V případě obdržení nabízeného grantu budeme publikovat Vaši společnost v našich propagačních materiálech, na internetových stránkách organizace a na výše zmíněných konferencích pořádaných organizací AIESEC. Jelikož AIESEC v České republice sdružuje více než 300 studentů a naše činnosti mají dopad na studenty středních i vysokých škol, může se vaše nadace dostat do povědomí těchto mladých lidí.

Pozn. Žádost na grant byla vypracována ve spolupráci s Martinou Stachovou, Vice-president Finance pro rok 2009/2010 v AIESEC Olomouc. [vlastní zpracování]

PŘÍLOHA P III: PROPAGAČNÍ MATERIÁL NA FIREMNÍ FUNDRAISING**Sponzorství****- část daně z příjmu neziskové organizaci**

AIESEC je největší nepolitická, nezisková, plně studenty řízená organizace na světě. Působí ve více než 107 zemích na více než 1 700 univerzitách a čítá přes 38 000 členů. Zajímavostí je, že po OSN jsme **druhá nejstarší** organizace na světě.

Aktivně vyhledáváme partnery, kteří chtějí podporovat rozvoj mladých lidí. Naše spolupráce s firemní sférou zahrnuje **široké portfolio** produktů, které se vždy snažíme maximálně přizpůsobit požadavkům dané společnosti.

AIESEC Zlín je jako nezisková organizace částečně závislý na finanční podpoře svých firemních partnerů. Vaše firma si může finanční dar neziskové organizaci **odečíst ze základu daně**.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
"Od základu daně lze odečíst hodnotu daru neziskové organizaci, která nepřevyšuje 5% základu daně právnických osob."

Přínosy sponzorství pro Vaši firmu:

- Navázání partnerství s AIESEC Zlín
- Budování lepšího jména firmy před našimi firemními partnery
- Zviditelnění firmy před studenty a univerzitou
- Propagace firmy na Univerzitě Tomáše Bati

Pro bližší informace, prosím, kontaktujte Martinu Johnovou
martina.johnova@aiesec.cz
+420 776 190 919

Interní materiály AIESEC Zlín

AIESEC Zlín

- působí na UTB od roku 1993
- pořádá vzdělávací semináře a workshopy
- studentům nabízí zahraniční stáže
- pro své členy pořádá vzdělávací konference

AIESEC Zlín

Mostní 5139, Zlín
+420 733 734 970
zlin@aiesec.cz
www.aiesec.cz/zlin

PŘÍLOHA P IV.: POPIS A VYSVĚTLENÍ TABULKY Č. 7: ANALÝZA MOŽNOSTÍ FINANCOVÁNÍ

V tabulce č. 7 je přehledná analýza jednotlivých zdrojů a možností financování AIESEC Zlín. 9 různých možností, které skrývají mnoho možností pro získání dalších prostředků. Některé jsou více, jiné méně reálné. Jedny poskytují velké množství financí, jiné jsou zaměřeny na menší pomoc.

Škála od 1 bodu do 3 bodů ukazuje, jak je pro pobočku AIESEC Zlín každá jedna konkrétní možnost výhodná. To dokazuje podle těchto šesti kritérií, mezi kterými bylo rozděleno celkem 100 % podle závažnosti daného kritéria pro pobočku.

- **Relevantnost a reálnost** – 25 %, je zde mnoho nadací nebo možností, kde se rozdělují soukromé i veřejné finance. Ale činnost AIESEC je relativně hodně specifická. Po bližším prostudování se ukazuje, že většina možností v současné době granty neposkytuje, nevypisuje nová výběrová řízení, která by se hodila na činnost AIESEC nebo se zaměřují na podporu jiných oblastí činnosti. Proto je na toto kritérium daná celkem vysoká váha 25 %. Když možnost není relevantní a reálná je další postup neúčinný a zbytečný.

Rozdělení bodů u tohoto kritéria:

- 1 bod – nereálná a nerelevantní možnost - není vypsán vhodný grant pro tento rok
- 2 body – středně reálná možnost, grant podporující i jinak zaměřené projekty
- 3 body - velmi reálná možnost, jeví se jako příhodná pro činnost AIESEC

- **Množství získaných prostředků** – 10 %, AIESEC Zlín se snaží své projekty samofinancovat, jsou to však jen menší akce, které sebou nenesou tak velké finanční zatížení, proto je zde kritérium ohodnoceno pouze na 10 %, jelikož nezáleží ani tak na velikosti přiznaného obnosu a pro většinu projektů stačí menší částky např. do 10 000 nebo 20 000 Kč, jak například na náročnosti vypracování projektu nebo jeho vyúčtování.

Rozdělení bodů u tohoto kritéria:

- 1 bod – finanční prostředky do 20 000 Kč

- 2 body - finanční prostředky do 50 000 Kč
- 3 body - finanční prostředky nad 50 000 Kč

- **Náročnost vypracování návrhu** – 15 %, vypracovat návrh na získání finančních prostředků není zas takový problém. Je to většinou otázka přesného popisu akce, jeho jasné naplánování a vytvoření finančního rozpočtu. Při jasné vizi a plánu celé projektované akce to nemusí být náročný úkol.

Rozdělení bodů u tohoto kritéria:

- 1 bod – velmi náročné vypracování projektu, motivační dopisy, reference, ručitele, ... více než 10 stran
- 2 body – středně náročné vypracování projektu, žádosti do 10 stran
- 3 body – nenáročné vypracování, samotná žádost obsahuje bez příloh max. 2 strany

- **Náročnost získání prostředků** – 20 %, důležitější než vypracovat návrh je kritérium náročnosti reálného získání finančních prostředků. To závisí na dalších faktorech – jak kvalitně je projekt vypracován, jaké jsou na něj kladeny nároky, jaké je konkurence k dané uzávěrce.

Rozdělení bodů u tohoto kritéria:

- 1 bod – obtížné získání prostředků, mnoho výběrových kol, vysoké nároky na žádosti a projekty, jen jedna uzávěrka během roku
- 2 body – středně náročné získat prostředky, 1 – 3 uzávěrky
- 3 body – snadné získat prostředky, více než 3 uzávěrky během roku nebo příjem žádostí po celý rok

- **Konkurence** – 5 %, AIESEC má specifické produkty a projekty, proto, když se vypracuje projekt, který bude podporovat vizi, cíle a poslání AIESEC a ztotožní se s některou z těchto možností financování bude pak konkurence nehraje tak velkou roli. Konkurenty jsou pro nás organizace sdružující jiné znevýhodněné skupiny –

handicapované, národní menšiny, malé děti, atd. takové skupiny nejsou ve většině případů našimi přímými konkurenty.

Rozdělení bodů u tohoto kritéria:

- 1 bod – mnoho konkurenčních projektů, malé procento úspěšných, přibližně do 15 %
- 2 body – úspěšnost cca 15 – 30 %, méně finančních prostředků na velký počet žádostí (záleží na datu uzávěrky)
- 3 body – velké množství peněz uložených v grantu, velká procentuální úspěšnost kolem 30 % a více

- **Náročnost při vyhodnocení a doložení projektu** – 25 %, další kritérium, které má podle subjektivního názoru velkou váhu při vytváření této analýzy. Jedná se zde hlavně o velké, mezinárodní projekty, většinou podporované z fondů EU. Takové akce jsou velice těžké na vytvoření, je zde i velká konkurence, ale největším zádrhelem je doložení a vyúčtování celého projektu. Je to mnohdy velice obtížná a odborná práce. Jelikož AIESEC Zlín má spíše menší projekty, nepotřebuje ani tak velké množství peněz, které tyto granty poskytují, ale ohlíží se spíše na nedostatek pracovních sil, které by celý grant správně doložili, vyúčtovali a vzali na sebe takovou zodpovědnost. Při Evropských grantech stačí jen menší chyba nebo nejasnost a grant může být odebrán, což by znamenalo krach pobočky. Proto je zde tak vysoká váha.

Rozdělení bodů u tohoto kritéria:

- 1 bod – velmi náročné na doložení a vyúčtování projektů, striktní podmínky pro vyúčtování
- 2 body – střední náročnost na doložení projektu, nutnost závěrečné zprávy a vyúčtování nejsou však striktní podmínky nebo velká hrozba vrácení grantu
- 3 body – snadné vyúčtování akce, nízké nároky na kvalitu závěrečné zprávy